

1000 NAJWIĘKSZYCH FIRM W POLSCE

LP	SPÓŁKA	WIELKOŚĆ PRZYCHODÓW 2016 (DANE W TYS. ZŁ)
1	POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN	79 553 000,00
2	JERONIMO MARTINS POLSKA	43 516 013,00
3	PGNIG	33 196 000,00
4	PGE POLSKA GRUPA ENERGETYCZNA	28 092 000,00
5	PZU	23 806 000,00
6	EUROCASH	21 219 890,00
7	GRUPA LOTOS	20 931 090,00
8	KGHM POLSKA MIEDŹ	19 156 000,00
9	TAURON POLSKA ENERGIA	17 646 489,00
10	FCA POLAND	14 355 325,00
11	CINKCIARZ.PL	14 282 805,00
12	LIDL POLSKA SKLEPY SPOŻYWCZE	14 000 000,00
13	PKO BP	13 544 000,00
14	VOLKSWAGEN POZNAŃ	12 497 072,00
15	ORLEN PALIWA	11 891 976,00
16	ARCELORMITTAL POLAND	11 621 332,00
17	ORANGE POLSKA	11 538 000,00
18	ENEA	11 255 678,00
19	TESCO (POLSKA)	10 832 000,00
20	GRUPA METRO AG W POLSCE	10 760 000,00
21	PSH LEWIATAN	10 423 795,00
22	GENERAL MOTORS MANUFACTURING POLAND	10 224 150,00
23	ENERGA	10 181 000,00
24	KAUFLAND POLSKA MARKET	10 100 000,00
25	AUCHAN POLSKA	10 079 000,00
26	BP EUROPA	9 912 564,00
27	CYFROWY POLSAT	9 729 800,00
28	VOLKSWAGEN GROUP POLSKA	9 500 000,00
29	PPHU SPECJAŁ	9 191 018,00
30	PELION	9 177 981,00
31	PGL LASY PAŃSTWOWE	9 067 240,00
32	CARREFOUR POLSKA	9 000 000,00
33	GRUPA AZOTY	8 955 690,00
34	BANK ZACHODNI WBK	8 545 966,00
35	POLSKIE SIECI ELEKTROENERGETYCZNE	8 159 941,00
36	AB	8 136 371,00
37	ASSECO POLAND	7 932 000,00
38	BANK PEKAO	7 700 575,00
39	NEUCA	7 077 194,00
40	ROSSMANN SD POLSKA	7 065 943,00
41	POLKOMTEL	6 808 814,00
42	SAMSUNG ELECTRONICS POLSKA	6 800 000,00
43	JASTRZĘBSKA SPÓŁKA WĘGLOWA	6 731 300,00
44	GRUPA MUSZKIETERÓW	6 520 000,00
45	ŻABKA POLSKA	6 498 287,00
46	T-MOBILE POLSKA	6 484 965,00
47	VOLKSWAGEN MOTOR POLSKA	6 371 518,00
48	MACRO CASH AND CARRY	6 370 000,00
49	CASTORAMA POLSKA	6 240 000,00
50	P4	6 117 558,00
51	FARMACOL	6 045 153,00
52	LPP	6 020 633,00
53	SHELL POLSKA	6 006 010,00
54	INTER CARS	5 973 459,00
55	LG ELECTRONICS MŁAWA	5 945 116,00
56	POCZTA POLSKA	5 877 599,00
57	GRUPA CAN-PACK	5 731 865,00
58	BORYSZEW	5 582 224,00
59	PKP POLSKIE LINIE KOLEJOWE	5 575 638,00
60	BUDIMEX	5 572 290,00
61	GRUPA WARTA	5 467 546,00
62	MBANK	5 423 698,00
63	GRUPA ERGO HESTIA	5 419 998,00
64	ING BANK ŚLĄSKI	5 413 700,00
65	GRUPA VALEO W POLSCE	5 296 752,00
66	POLSKA GRUPA ZBROJENIOWA	5 110 250,00

Szanowni Państwo

raz do roku stajemy w redakcji przed wyzwaniem – zebraniem na naszych łamach wyników 1000 Największych Firm w Polsce. Wyzwanie to o tyle trudne, że przedsiębiorstwa sprawozdają się w bardzo różnych terminach, a niektóre niekoniecznie chętnie przekazują (jeśli

nie muszą bądź uważają, że nie ma się czym chwalić) informacje na temat swoich przychodów. Ci, którzy zechcieli się nimi podzielić, znaleźli się na liście, którą Państwu prezentujemy. Dzięki niej macie szansę zapoznać się Państwo z kondycją finansową przedsiębiorstw, które sta-

nowią trzon rodzimej gospodarki, są jej filarem i odzwierciedlają jej kondycję. O tym, jak działa polski rynek, jak funkcjonują poszczególne branże i co się dla nich zmieni w najbliższym czasie, piszą nasi eksperci. Warto poświęcić chwilę na lekturę ich komentarzy.

Cudza jakość, nasza odpowiedzialność

Decyzja o przekazaniu części procesów zewnętrznemu dostawcy nie jest łatwa. Wiąże się zazwyczaj z obawą przed utratą kontroli nad czynnościami, które do tej pory były wykonywane wewnątrz firmy, zwłaszcza jeśli zadania mają związek z wyglądem, obróbką lub przechowywaniem danych poufnych.

Maciej Amanowicz

XPPS business development manager Xerox Polska

Lęk przed ujawnieniem danych wrażliwych, czyli danych osobowych, tajemnic handlowych, informacji finansowych lub tych natury prawnej, będzie większy, jeśli klient decyduje się na zlecenie ważnych usług zewnętrznej firmie po raz pierwszy i nie wie, jak zweryfikować wiarygodność i skuteczność dostawcy i proponowanego przez niego rozwiązania.

Sprawdzony dostawca

Dobrym przykładem procesu zlecanego firmom zewnętrznym jest obsługa środowiska wydruku biurowego. Po pierwsze, temat wydruku dotyczy niemal każdej firmy, bez względu na branżę i rozmiar. Po drugie, w większości firm odnosi się do prawie każdego działu i pracownika, a po trzecie – wydruk jest analogowym wyjściem z cyfrowego świata IT, w którym przechowujemy wszystkie klucze dla firmy, często poufne, dane. Coraz bardziej popularna w Polsce MPS (Managed Print Service), czyli usługa zarządzania środowiskiem wydruku, dotyka więc tych wszystkich ważnych obszarów w firmie.

Na co więc zwrócić uwagę rozważając zlecenie obsługi środowiska wydruku zewnętrznej firmie? I czy w ogóle warto rozważać zlecenie obsługi tego obszaru operacyjnego na zewnątrz?

Bezpieczna usługa

Decydując się na oddanie części zadań czy procesów zewnętrznemu dostawcy należy upewnić się, że dysponuje on odpowiednimi kompetencjami oraz zasobami, dzięki którym może sprawnie realizować usługi na wymaganym i akceptowalnym poziomie. Warto również

pamiętać, że w większości usług outsourcingowych, dostawcy mają dostęp do różnego rodzaju danych (np. dane osobowe, finansowe, itp.). Ważne jest, aby rozwiązania dostarczały mechanizmy, dzięki którym przetwarzane dane będą całkowicie bezpieczne. Również w przypadku usług outsourcingowych związanych z zarządzaniem środowiskiem wydruku (MPS) producenci urządzeń drukujących coraz częściej dostarczają produkty charakteryzujące się nie tylko wydajnością, szybkością, łatwością obsługi ale w dużym stopniu odpowiadającym na wymagania związane z bezpieczeństwem. Dostępne na rynku urządzenia drukujące coraz częściej wyposażane są w szyfrowane dyski twarde z opcją ich nadpisywania. Posiadają one również możliwość autoryzowanego dostępu. Autoryzacja taka pozwala nie tylko na bezpieczny dostęp do funkcji urządzenia, ale również umożliwia personalizację dla wybranych użytkowników.

Najpierw biznesowe priorytety, a potem koszty

Stare biznesowe porzekadło mówi, że próba pogodzenia trzech priorytetów: tanio, szybko, dobrze może skończyć się spełnieniem co najwyżej dowolnych dwóch z nich. Dlatego jeśli na przykład ma być tanio i szybko, to z pewnością nie będzie dobrze. W naszych rozważaniach „dobrze” należałoby zastąpić słowem „bezpiecznie”. Ze wspomnianej zasady wynika również, że da się pogodzić tanio i dobrze (bezpiecznie), ale trzeba poświęcić na to czas. W przypadku zlecenia zarządzania środowiskiem wydruku zewnętrznej firmie czas ten należy poświęcić na dokładne zbadanie istniejącego środowiska, z uwzględnieniem istotnych dla firmy aspektów, a następnie zaprojektowanie rozwiązania, które pozytywnie wpłynie na te kluczowe dla biznesu obszary. Zarówno badanie (nazywane często audytem), jak i projekt można zlecić potencjalnemu dostawcy usługi. Już sama umiejętność przeprowadzenia audytu i przedstawienia sensownych wniosków będzie dobrą miarą profesjonalizmu dostawcy.

Dostawca-audyt powinien wskazać obszary z potencjałem do optymalizacji oraz konsekwencje wdrożenia różnych zmian. Klient powinien zdecydować, co jest dla niego najważniejsze i wybrać takie rozwiązanie, które najlepiej wspomaga realizację jego celów.

Obszary najczęściej optymalizowane to ograniczenie ryzyka utraty poufnych danych, zwiększenie efektywności codziennych zadań pracowników, ograniczenie kosztów, zmniejszenie wpływu na środowisko naturalne.

W odniesieniu do kosztów, warto przy okazji wspomnieć, że największe oszczędności uzyskane w wyniku dobrze przeprowadzonego badania i optymalizacji środowiska wydruku nie pochodzą z obniżonej ceny urządzeń drukujących czy tonerów (co może negatywnie wpłynąć na otrzymaną w efekcie jakość usługi), ale ze zmian w procesie pracy z dokumentem, zmian struktury ilościowej drukowanych dokumentów, ograniczenia stanów magazynowych klienta, oraz zużycia papieru i energii elektrycznej oraz eliminacji innych zbędnych wydatków.

Wspólne korzyści

Rynek usług MPS w Polsce szybko się rozwija. Wynika to z faktu, że korzyści odnoszą zarówno klienci, jak i dostawcy świadczący usługi, pośród których są zarówno producenci tacy jak Xerox jak lokalne firmy partnerskie tzw. resellerzy. Klient dzięki MPS zyskuje dedykowaną usługę dopasowaną do jego potrzeb oraz dostawcę, który dobrze zna i rozumie jego priorytety. Dostawca usługi natomiast może zyskać kilkuletni kontrakt, podczas którego pracuje na wysoką satysfakcję klienta mogącą mu zapewnić kolejne lata współpracy i przewidywalnych przychodów.

PALIWO, GAZ

LP	SPÓŁKA	WIELKOŚĆ PRZYCHODÓW 2016 (W TYS. ZŁ)
1	POLSKI KONCERN NAFTOWY ORLEN	79 553 000,00
2	PGNIG	33 196 000,00
3	PGE POLSKA GRUPA ENERGETYCZNA	28 092 000,00
4	GRUPA LOTOS	20 931 090,00
5	TAURON POLSKA ENERGIA	17 646 489,00

Produktywność ma rosnać 7 razy szybciej niż w latach 90.

Branża przemysłowa może szykować szampana. Jeśli najnowsze prognozy Capgemini się sprawdzą, to producenci będą mieli prawdziwy powód do świętowania. Eksperti z francuskiej firmy konsultingowej zapowiadają, że produktywność fabryk w ciągu najbliższych 5 lat ma rosnać 7 razy szybciej niż w latach 90. XX wieku. Wszystko za sprawą cyfrowej rewolucji, która drzwiami i oknami wdziera się do fabryk na całym świecie. Zaskakuje fakt, że obecnie z realizacji istniejących już inicjatyw w obszarze Przemysłu 4.0 zadowolonych jest jedynie 14 proc. przedsiębiorstw.

Piotr Rojek

prezes zarządu DSR

„Perfekcja jest niemożliwa do osiągnięcia, ale jeśli puścimy się za nią w pogoń, to będziemy w stanie pochwytać znakomitość” – powiedział kiedyś Vince Lombardi, jeden z najlepszych trenerów fut-

bolu amerykańskiego w historii. Co sport zza oceanu ma wspólnego z europejskim przemysłem? Teoretycznie niewiele, ale wiele wskazuje na to, że zasadę, która przyświecała Lombardiemu, wzięli sobie do serca menedżerowie firm produkcyjnych.

Jak wynika z najnowszego raportu Capgemini, dzięki cyfryzacji fabryk, ich produktywność ma rosnać 7 razy szybciej niż w latach 90. XX wieku. Producenci spodziewają się, że realizacja idei Przemysłu 4.0 przyczyni się do wzrostu tempa poprawy jakości produktów. Nadzieje są ogromne: ma ona rosnać 12 razy

szybciej niż w ostatniej dekadzie minionego wieku.

Nierówny start

Przemysł 4.0 to kierunek, w którym zmierzają wytwórcy na całym świecie. Jednakowoż nie wszyscy w tym samym tempie. Większość jest na samym początku drogi, istnieje jednak niewielkie grono firm wiodących prym w tym nierównym wyścigu. Z raportu Capgemini wynika, że Europa Zachodnia i Stany Zjednoczone rozpoczęły proces cyfryzacji przemysłu wcześniej niż reszta świata. Prawie połowa firm produkcyjnych w USA, Francji, Niemczech i Wielkiej Brytanii realizuje działania w obszarze wdrożenia idei inteligentnych fabryk. Prognozy są jeszcze lepsze: Capgemini podaje, że 76 proc. wytwórców przemysłowych na całym świecie planuje lub już realizuje projekt cyfryzacji procesów produkcyjnych.

Jak sytuacja wygląda w Polsce? Warto przytoczyć dane GUS – w przypadku firm zajmują-

cych się przetwórstwem przemysłowym, ponad 22 tysiące dużych przedsiębiorstw nie posiada żadnego narzędzia informatycznego umożliwiającego lepsze zarządzanie i optymalizację kosztów produkcji, nawet na podstawowym poziomie. W przypadku rozwiązań działających w chmurze obliczeniowej jest jeszcze gorzej. Po cloud computing sięgnęło zaledwie 7 proc. firm polskich firm produkcyjnych. Trudno w takiej sytuacji mówić o cyfrowej rewolucji. To prawda, że musimy gonić zachodnie rynki pod kątem cyfryzacji produkcji, ale daleki jest od stwierdzenia, że oddziela nas od nich ogromna przepaść. Należy pamiętać, że coraz więcej polskich producentów inwestuje w nowoczesne systemy klasy ERP, APS czy BI. Równocześnie rośnie popularność przemysłowego Internetu Rzeczy. Korzyści z takich wdrożeń jest bardzo wiele, ale wprowadzają się one przede wszystkim do dwóch podstawowych: oszczędności i diametralnie zwiększonej wydajności.

Sukces pod znakiem zapytania

Żeby zyskać właściwą perspektywę, warto zestawić różowe deklaracje firm produkcyjnych z danymi o aktualnym stanie fabryk, a te nie są już tak pozytywne. O tym, jak wiele jest jeszcze do zrobienia świadczy poziom zadowolenia respondentów projektów cyfryzacji, obecnie realizowanych w ich przedsiębiorstwach. Okazuje się, że jedynie 14 proc. ankietowanych jest nimi usatysfakcjonowanych, a w zaawansowanym stadium znajduje się zaledwie 6 proc. prowadzonych wdrożeń. Wynika to po części z tego, że w dziedzinie nowych technologii mamy dziś kryzys urodzaju. Rynek oferuje dziś multum opcji, jednak trudność polega w dopasowaniu ich do specyfiki przedsiębiorstwa. Cyfryzacja fabryki ma sens jedynie przy umiejętnym doborze rozwiązań i przemyślanej strategii ich wdrażania. Bez wsparcia doświadczonych ekspertów można jedynie narazić się na zbędne koszty i nigdy nie osiągnąć wymiernych korzyści.

„Godzina zero” – 22 lipca 2017 r. Jak zmieni się rynek pośredników finansowych?

Nowa ustawa o kredycie hipotecznym to największe wyzwanie w najbliższych miesiącach dla branży pośrednictwa finansowego. 22 lipca 2017 roku wchodzi w życie nowe regulacje dotyczące procesu udzielania kredytów hipotecznych, ochrony konsumentów w tym obszarze oraz zasad funkcjonowania na rynku podmiotów, które zawodowo zajmują się pośrednictwem kredytowym. To zupełnie nowe otwarcie, które znacząco wpływa na całą branżę i z pewnością zmieni układ sił pośredników finansowych.

Helena Kamińska

członek zarządu Open Finance SA

Ustawa o kredycie hipotecznym i nadzorze nad pośrednikami kredytu hipotecznego została przyjęta przez parlament 23 marca 2017 r. Nowe zapisy stanowią implementację dyrektywy unijnej z 4 lutego 2014 r., tzw. „dyrektywy hipotecznej” – w skrócie jest to MCD (Mortgage Credit Directive). Każde z państw członkowskich jest zobowiązane do jej wdrożenia – teraz dokonuje tego Polska.

Trzeba powiedzieć wprost – te regulacje w istotny sposób wpływają na funkcjonowanie rynku usług pośrednictwa finansowego w Polsce. Wprowadzają m.in. nowy standard procesu udzielania kredytu hipotecznego, dają konsumentom dużo większe uprawnienia, a także nakładają na uczestników rynku – zarówno banki, jak i pośredników, ważne obowiązki informacyjne.

A warto zauważyć, że rynek pośrednictwa finansowego to mocny obszar w gospodarce krajowej – z usług korzystają miliony Polaków, zatrudnionych jest tysiące osób, a branża bankowa i mieszkaniowa są nieodłącznymi partnerami pośredników. Co równie istotne – znaczną część sprzedaży kredytów hipotecznych w Polsce realizują obec-

nie pośrednicy. Ich rola na rynku systematycznie zresztą rośnie. Nawiązując do danych Związku Firm Doradztwa Finansowego – na przestrzeni ostatnich 10 lat – udział pośredników wzrósł z 15 proc. aż do ponad 40 proc.

Co więcej, ustawodawca przewidział w ustawie szereg narzędzi, które umożliwiają egzekucję jej zapisów. Rolę organu kontrolnego pełni tu Komisja Nadzoru Finansowego. Zyskała ona szeroki katalog uprawnień oraz konsekwencji, które mogą być zastosowane wobec podmiotów łamiących zapisy ustawy.

To, co warto podkreślić to fakt, że ustawa wprowadza rozróżnienie definicji pośrednika i doradcy kredytów hipotecznych. Mianowicie, ustawodawca zdefiniował usługi doradcze jako przedstawianie rekomendacji konsumentowi w odniesieniu do co najmniej jednej umowy o kredyt hipoteczny. W myśl ustawy to usługa odrębna od udzielenia kredytu hipotecznego i od czynności pośrednictwa kredytu hipotecznego. Ustawa zawiera w związku z tym ograniczenia w stosowaniu w reklamie (w tym np. na wizytówkach, pieczętkach, bannerach, logotypach)

słowa doradztwo, czy doradca. Zgodnie z obecną interpretacją ustawy, mogą je stosować wyłącznie podmioty, które mają umowę z co najmniej połową działających na rynku banków. Na ten moment tej definicji nie spełnia żaden podmiot – wszystkich banków w Polsce jest bowiem blisko 600 (wliczając banki spółdzielcze). W konsekwencji – przykładowo Open Finance SA, lider na rynku pośredników finansowych – zdecydował, że będzie tytułował swoich dotychczasowych doradców – Ekspertami Finansowymi.

Ustawa to nowe, bardzo ważne „otwarcie” dla całej branży, jak i samych Klientów – w terminologii ustawy – Konsumentów. Jak wynika z analizy i interpretacji nowych przepisów, zapisy łatwiej zaadoptują większe, stabilne firmy, które działają na rynku od wielu lat.

Wdrożenie ustawy to też doskonała okazja do jeszcze intensywniejszej pracy na rzecz podnoszenia jakości obsługi Klientów. Od sprawnego przygotowania branży pośredników zależy, czy zostanie utrzymane zaufanie Klientów oraz będą nadal korzystać z ich usług.

Rynek pośrednictwa finansowego to mocny obszar w gospodarce krajowej – z usług korzystają miliony Polaków, zatrudnionych jest tysiące osób, a branża bankowa i mieszkaniowa są nieodłącznymi partnerami pośredników.

1000 NAJWIĘKSZYCH FIRM W POLSCE

LP	SPÓŁKA	WIELKOŚĆ PRZYCHODÓW 2016 (DANE W TYS. ZŁ)
67	POLSKA GRUPA FARMACEUTYCZNA	5 000 000,00
68	ABC DATA	4 926 737,00
69	MICHELIN POLSKA	4 846 558,00
70	SYNTHOS	4 755 000,00
71	CARGILL POLAND	4 674 802,00
72	ELECTROLUX POLAND	4 665 738,00
73	TOTALIZATOR SPORTOWY	4 587 171,00
74	GLENCORE POLSKA	4 439 807,00
75	IKEA INDUSTRY POLAND	4 403 289,00
76	MEDIA SATURN HOLDING POLSKA	4 400 000,00
77	PKP CARGO	4 371 959,00
78	GRUPA SAINT-GOBAIN W POLSCE	4 300 000,00
79	STU ERGO HESTIA	4 285 447,47
80	GRUPA MASPEX	4 277 858,00
81	CIRCLE K POLSKA	4 213 282,00
82	AMREST HOLDINGS SE	4 207 369,00
83	GRUPA MLEKOVITA	4 114 232,00
84	GLAXOSMITHKLINE PHARMACEUTICALS	4 110 809,00
85	KOMPANIA PIWOWARSKA	3 926 983,00
86	EDF POLSKA	3 814 356,00
87	GRUPA SKANSKA	3 793 600,00
88	UNILEVER POLSKA	3 771 420,00
89	POLSKIE LINIE LOTNICZE LOT	3 644 877,00
90	VOLVO POLSKA	3 607 854,00
91	POLSKA GRUPA GÓRNICZA	3 600 000,00
92	FCA POWERTRAIN POLAND	3 594 198,00
93	ALIOR BANK	3 529 175,00
94	RENAULT POLSKA	3 502 931,00
95	BANK MILLENNIUM	3 465 933,00
96	CIECH	3 455 335,00
97	MORPOL	3 452 000,00
98	LG ELECTRONICS WROCŁAW	3 450 726,00
99	BASF	3 394 000,00
100	GRUPA STRABAG	3 380 000,00
101	WĘGLOKOKS	3 373 588,00
102	DINO POLSKA	3 360 000,00
103	GRUPA SOKOŁÓW	3 356 506,00
104	GRUPA MAGNETI MARELLI W POLSCE	3 354 100,00
105	GRUPA AZOTY ZAKŁADY AZOTOWE PUŁAWY	3 347 604,00
108	PKP ENERGETYKA	3 341 304,00
109	GRUPA BASELL ORLEN POLYOLEFINS	3 218 456,00
110	GETIN NOBLE BANK	3 209 896,00
111	SPÓŁDZIELNIA MLECZARSKA MLEKPOL	3 199 473,00
112	BANK BGŻ BNP PARIBAS	3 192 575,00
113	CCC	3 191 000,00
114	NESTLE POLSKA	3 189 184,00
115	TOYOTA MOTOR POLAND COMPANY	3 184 598,00
116	ACTION	3 158 998,00
117	STALPRODUKT	3 140 898,00
118	TRANSFOURMET POLSKA	3 107 861,00
119	NETTO	3 106 512,00
120	ONICO	3 103 029,00
121	ABB	3 030 707,00
122	POENERGIA	2 996 769,00
123	ARCTIC PAPER KOSTRZYN	2 966 972,00
124	IMPEXMETAL	2 843 480,00
125	MONDI ŚWIECIE	2 815 623,00
126	GRUPA INNOGY POLSKA	2 738 000,00
127	E. LECLERC POLSKA	2 711 248,00
128	ZESPÓŁ ELEKTROWNI PAK	2 704 711,00
129	POLIMEX-MOSTOSTAL	2 668 221,00
130	DELPHI POLAND	2 646 091,00
131	ANWIM	2 587 032,00
132	GRUPA TZMO	2 579 652,00
133	UNIMOT	2 531 680,00
134	PKP INTERCITY	2 501 950,00
135	AMICA WRONKI	2 474 604,00
136	EMPERIA HOLDING	2 466 945,00

Dobra prognoza dla branży leasingowej utrzymana

W całej Europie obserwujemy trend związany z rosnącą rolą branży leasingowej w finansowaniu inwestycji, zwłaszcza firm z sektora MSP. Polska jest jednym z tych krajów, w których ten trend jest szczególnie widoczny na przestrzeni ostatnich 5 lat.

Andrzej Sugajski

dyrektor generalny
Związku Polskiego Leasingu

Pozytywne informacje napływające z polskiej gospodarki (m.in. wzrost PKB na poziomie 4,2 proc. w I kw. 2017 r.) korespondują z bardzo dobrą sytuacją utrzymującą się w branży leasingowej.

Dwucyfrowy wzrost branży
Dwucyfrowy wzrost charakteryzuje rozwój polskiej branży w okresie ostatnich 5 lat. W 2013 roku branża odnotowała 13 proc. wzrost poziomu finansowania, w kolejnym roku dynamika rynku wyniosła rekordowe 21,3 proc. Lata 2015–2016 to równie wysokie wzrosty utrzymujące się na poziomie odpowiednio 16,3 proc. i 16,6 proc. Średnioroczna dynamika lat 2012–2016 wyniosła 16,8 proc. Polscy leasingodawcy specjalizują się w finansowaniu inwestycji przedsiębiorców, natomiast umowy zawierane z klientami indywidualnymi czy z jednostkami sektora publicznego, stanowią margines ich działania.

Sektor leasingu w Polsce

Z dostępnych badań wynika, że w Europie średnio 23 proc. firm MSP korzysta z leasingu, zaś w Polsce współczynnik ten wynosi nawet 39 proc. i jest najwyższy wśród krajów UE. Polska jest obecnie szóstym co do wielkości rynkiem leasingu w Europie, będąc jednocześnie jedenastą gospodarką w Europie pod względem PKB. Oznacza to, że polscy przedsiębiorcy relatywnie częściej korzystają z leasingu niż firmy działające w innych europejskich krajach. Z analiz ZPL wynika, że już dziś polska branża leasingowa ¾ swoich usług kieruje do mikro i małych firm. Pozostali odbiorcy usług leasingowych to firmy o obrotach powyżej 20 mln zł.

Najważniejsze segmenty polskiego rynku

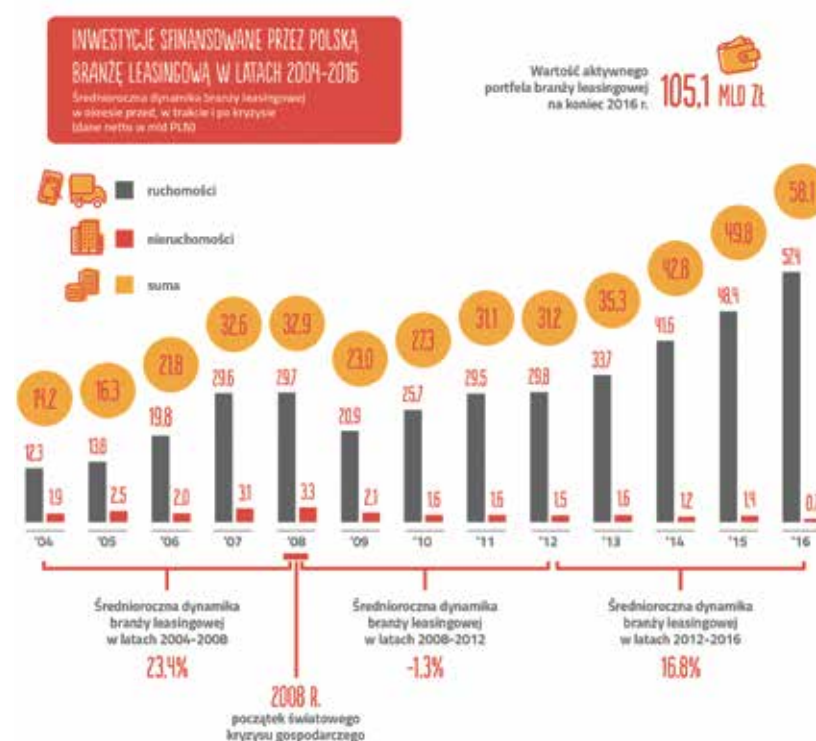
Dane opublikowane przez Związek Polskiego Leasingu, jako podsumowanie I kwartału br. pokazały, że pierwsze trzy miesiące 2017 roku były dla branży lepsze od tego samego okresu 2016 r. Dynamika rynku w I kw. 2017 r. wyniosła 12,7 proc. (r/r), przy 15 mld zł wartości łącznego finansowania udzielonego przez polską branżę leasingową. Dzieląc tę wartość na poszczególne segmenty rynku, 6,7 mld zł wyniosło łączne finansowanie pojazdów lekkich, 4,2 mld zł – finansowanie środków transportu ciężkiego (a więc m.in. ciągników siodłowych, naczep/przyczep, pojazdów

ciężarowych powyżej 3,5 tony, autobusów, samolotów, statków czy środki transportu kolejowego), natomiast wartość 3,9 mld zł odnosi się do finansowania maszyn i innych urządzeń, liczonych łącznie z IT.

Taka struktura rynku potwierdza dominację transakcji dotyczących finansowania pojazdów. Analizując wyniki ostatniego roku oraz I kwartału 2017 r. finansowanie pojazdów lekkich stanowiło w ubiegłym roku ponad 40 proc. wszystkich transakcji (44,6 proc. w Q1 2017), finansowanie środków transportu ciężkiego ok. 30 proc. (28,2 proc. w Q1 2017), finansowanie maszyn i innych urządzeń łącznie z IT – uzyskało ponad 25 proc. udział w rynku (25,7 proc. w Q1 2017), zaś nieruchomości ok. 1 proc. Leasingodawcy, obok finansowania i udostępniania aktywów takich jak pojazdy osobowe, środki drogowego transportu ciężkiego, maszyny i urządzenia, sprzęt IT czy chociażby samoloty i statki, intensywnie wspierają firmy MSP we wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań pozwalających zwiększyć produktywność i konkurencyjność tych firm w gospodarce. Tego typu projekty inwestycyjne, ukierunkowane na zmniejszenie zapotrzebowania firm z sektora MSP na energię elektryczną, czy ograniczenie przez nie emisji dwutlenku węgla, branża realizowała wspólnie z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju. Innym istotnym obszarem działalności firm jest działanie na rzecz stałego zwiększenia dostępu do finansowania przez firmy rozpoczynające działalność gospodarczą. W tym zakresie firmy leasingowe uczestniczą w projektach przygotowywanych przez Europejski Fundusz Inwestycyjny.

Prognoza na koniec roku

Analizy przygotowane przez Marcina Nieplowicza, dyrektora ds. Statystyki i Monitorowania Rynku ZPL zakładają, że dynamika rynku w 2017 r. będzie zgodna z prognozowanym wzrostem inwestycji prywatnych i scenariuszem rozwoju gospodarczego kraju. Prognozowany rozwój rynku, który może sięgnąć 16,5 proc., w zrównoważony sposób będzie opierał się na trzech filarach. Pierwszym z nich będą pojazdy lekkie, ze względu na mocny popyt krajowy i korzystne przepisy fiskalne. Drugim istotnym obszarem działalności firm leasingowych pozostaną pojazdy ciężkie (za sprawą wymiany starego taboru samochodowego na nowe pojazdy z normą spalania Euro 6 i utrzymujący się wzrost eksportu), natomiast trzecim – finansowanie maszyn. Finansowanie maszyn stanie się ważnym i stabilnym motorem rozwoju całego sektora leasingowego dzięki przyspieszeniu wzrostu gospodarczego w 2017 r. oraz uruchomieniu funduszy unijnych z perspektywy finansowej na lata 2014–2020.

BEZPIECZEŃSTWO KONSTRUKCJI

zapewnia odporność ogniową elementów budynku, w tym ścian i stropów oraz zabezpieczenia przed zalaniem.

REDUNDANCJA INFRASTRUKTURY

technicznej minimum N+1.

NOWOCZESNE ZABEZPIECZENIA PRZECIWOŻAROWE

tworzą: mulitsensorowe czujki pożarowe (SSP), system wczesnej detekcji dymu (VESDA) oraz stałe urządzenia gaśnicze (SUG). Netia posiada najnowocześniejszy w Polsce system gaśniczy, który zapobiega uszkodzeniu dysków podczas wyzwolenia gazu.

MONITORING

kluczowych systemów i całodobowe wsparcie inżynierów.

DOSTĘP KONTROLOWANY

poprzez system alarmowy, kamery oraz całodobową ochronę fizyczną.

ZASILANIE AWARYJNE

składa się z UPS-ów oraz baterii. System chroni przed zakłóceniami z sieci energetycznej, a baterie są w stanie podtrzymać zasilanie podczas awarii. Netię wyróżnia minimum 25 minutowe podtrzymanie działania Data Center.

DWIE LINIE ZASILAJĄCE

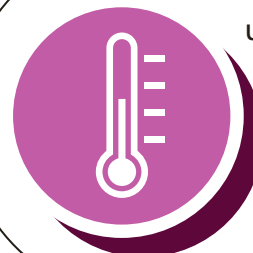
– dystrybucja energii z dwóch niezależnych źródeł.

ZASILANIE GWARANTOWANE

w postaci zestawu agregatów prądotwórczych. Centrum Danych jest niezależne od dostawcy energii.

KLIMATYZACJA PRECYZYJNA

utrzymuje optymalną dla serwerów temperaturę i wilgotność, co przekłada się na ich długotrwałą i bezawaryjną pracę.

Netia dostarcza kompleksowe, zintegrowane i przyjazne użytkownikowi rozwiązania on-line. W ofercie Netii dla biznesu znajduje się cała gama rozwiązań z zakresu szeroko pojętej teleinformatyki, począwszy od **rozwiązań głosowych** (tradycyjnych oraz IP), **transmisji danych**, **dostępu do Internetu**, po najnowocześniejsze **rozwiązania zintegrowane**, oparte o przetwarzanie tzw. chmurze oraz zaawansowane usługi Centrum Danych.

DATA
CENTER

CENTRUM DANYCH

W PIGUŁCE

NETIA

biznes.netia.pl

1000 NAJWIĘKSZYCH FIRM W POLSCE

LP	SPÓŁKA	WIELKOŚĆ PRZYCHODÓW 2016 (DANE W TYS. ZŁ)
137	WORK SERVICE	2 450 000,00
138	INTERNATIONAL PAPER – KWIDZYN	2 430 004,00
139	GRUPA AZOTY ZAKŁADY CHEMICZNE POLICE	2 416 980,00
140	IMPERIAL TOBACCO POLSKA	2 412 999,00
141	ZAKŁADY TŁUSZCZOWE KRUSZWICA	2 411 302,00
142	GRUPA POLOMARKET	2 410 000,00
143	ENGIE ENERGIA POLSKA	2 408 859,00
144	BANK HANDLOWY W WARSZAWIE	2 403 411,00
145	GRUPA ŻYWIEC	2 392 605,00
146	BAYER	2 388 201,00
147	AVON OPERATION POLSKA	2 356 030,00
148	CREDIT AGRICOLE POLSKA	2 338 818,00
149	GRUPA KĘTY	2 267 427,00
150	RAIFFEISEN POLBANK	2 259 076,00
151	STALMAG	2 256 223,00
152	ANWIL	2 250 309,00
153	FAURECIA WAŁBRZYCH	2 243 918,00
154	KOLPORTER	2 196 588,00
155	AHC KROTOSKI - CICHY	2 188 585,00
156	KRAJOWA SPÓŁKA CUKROWA	2 177 627,00
157	GRUPA RABEN	2 174 983,00
158	GRUPA POLSKIE SKŁADY BUDOWLANE	2 173 423,00
159	CELSA HUTA OSTROWIEC	2 166 272,00
160	THYSSENKRUPP ENERGOSTAL	2 142 375,00
161	KOMPUTRONIK	2 109 857,00
162	CAPITAL PARK	2 084 314,00
163	GRUPA KAPITAŁOWA REMONTOWA HOLDING	2 071 129,00
164	GETIN HOLDING	2 069 171,00
165	GRUPA IMPEL	2 026 938,00
166	SWISS KRONO	2 022 468,00
167	CMC POLAND	2 011 523,00
168	PBG	1 987 014,00
169	ZF POLPHARMA	1 975 746,00
170	AUTOLIV POLAND	1 961 537,00
171	JYSK	1 956 575,00
172	AVIVA TUNŻ	1 934 166,00
173	TOYOTA MOTOR MANUFACTURING POLAND	1 904 729,00
174	OGP GAZ-SYSTEM	1 900 671,00
175	RAFAKO	1 875 312,00
176	KGHM METRACO	1 850 475,00
177	EDF PALIWA	1 844 899,00
178	H & M HENNES & MAURITZ	1 844 681,00
179	FORTUM	1 832 444,00
180	NOWA ITAKA	1 815 854,00
181	ROVESE	1 800 000,00
182	OPEN LIFE TUŻ	1 797 638,00
183	ERBUD	1 789 776,00
184	DBK	1 788 591,00
185	LUBELSKI WĘGIEL BOGDANKA	1 786 265,00
186	WIPASZ	1 780 292,00
187	TUIR ALLIANZ POLSKA	1 760 291,00
188	GRUPA BRENNTAG	1 759 630,00
189	METLIFE TUNŻIR	1 741 417,00
190	FERMY DROBIU WOŹNIAK	1 731 269,00
191	NSG GROUP WŁAŚCICIEL MARKI PILKINGTON	1 727 721,00
192	ZGH BOLESŁAW	1 720 291,00
193	BLACK RED WHITE	1 718 586,00
194	SLOVNAFT POLSKA	1 708 648,00
195	GRUPA SOLID	1 699 870,00
196	SOLARIS BUS & COACH	1 694 311,00
197	TVN	1 680 000,00
198	FIRMA OPIANIARSKA DĘBICA	1 678 676,00
199	ROBERT BOSCH	1 675 809,00
200	PIOTR I PAWEŁ DETAL	1 665 149,00
201	GRUPA PIOTR I PAWEŁ	1 665 000,00
202	HURTAP	1 656 535,00
203	VEOLIA ENERGIA POLSKA	1 639 548,00
204	SITECH	1 621 154,00

Rozwój sieci światłowodowych poza największymi miastami, model hurtowy BSA a szersza oferta dla przedsiębiorców z całej Polski

Kilka miesięcy temu analizowałem postępującą specjalizację i różnorodność dostawców usług szerokopasmowych. Dziś zastanówmy się nad czynnikami pozytywnie wpływającymi na rozwój sieci światłowodowych na obszarach słabo zurbanizowanych.

Piotr Marciniak

prezes ISPhurt oraz TPnets.com

Spojrzymy również na startujący w Polsce rynek hurtowy, który stymulować będzie w najbliższych latach rozwój ofert dostępu dla przedsiębiorców poza obszarami miejskimi. Dostęp do szerokopasmowego Internetu jest bowiem coraz częściej warunkiem nie tylko prowadzenia biznesu, ale i uruchamiania na danym obszarze kolejnych inwestycji.

Różne potrzeby

Potrzeby firm są różne, tak jak różny jest charakter działalności czy struktura zatrudnienia. Przykładowo większe potrzeby w zakresie parametrów szerokopasmowego dostępu do Internetu będzie miała zarówno firma handlowa (opierająca biznes na aplikacjach sieciowych lub VoIP), przedsiębiorstwo opierające przynajmniej część biznesu na pracownikach zdalnych, jak i nawet niewielkie biuro projektowe wymagające szerokiego pasma do wysyłania i odbierania projektów i materiałów do nich.

Czynników lokacji firm poza miastami jest wiele. Od lokalnych zasobów (kadry, surowce, rynki zbytu), poprzez analizę potrzebnej przestrzeni, konkurencyjności i kosztów prowadzenia działalności, po chęć pracy poza miastem. Niezwykle ważnym elementem jest też uzbrojenie terenu w media (w tym Internet) i drogi dojazdowe.

Adekwatnie do realnych potrzeb

Istnieją różne technologie dostępu do Internetu – od radiowych po kablowe. Analiza różnic między nimi wykracza poza dzisiejszy artykuł. W tym miejscu zaznaczmy jedynie, iż wybór rozwiązania przez firmę powinien być adekwatny do realnych potrzeb przedsiębiorcy. Zaś realne parametry usług dostępnych poza terenami silnie zurbanizowanymi są silnie związane z technologią. W przypadku sieci nieopartych o światłowód – są one zależne najczęściej od odległości między abonentem a węzłem sieci (kablownym lub radiowym) i często dodatkowych czynników środowiskowych czy wręcz wieku infrastruktury.

Zalety sieci światłowodowych

Wad tych nie mają sieci światłowodowe. W dowolnym miejscu sieci optycznej katalog możliwych do świadczenia usług jest taki sam. Nie ma tu znaczenia w szczególności odległość „od centrali”, a taką wątpliwość wyrażają zarówno abonenci indywidualni, jak i przedsiębiorcy.

W skrócie – jeśli firma znajduje się w zasięgu sieci światłowodowej zarówno w mieście, jak i w szczerym polu – technicznie można jej zapewnić dokładnie ten sam zakres usług. Stąd inwestycje w sieci światłowodowe na terenach słabo zurbanizowanych, są optymalnym rozwiązaniem dla firm lokowanych poza dużymi miastami. Sieci te zrównują bowiem możliwości przedsiębiorstw wykorzystujących Internet w prowadzeniu biznesu.

Możliwość podłączenia firmy do Internetu światłowodem zależna jest jednak od tego, czy na danym obszarze istnieje infrastruktura o parametrach potrzebnych przedsiębiorcy oraz czy koszty podłączenia oraz abonamentu mieszczą się w możliwościach finansowych zamawiającego. Kwestia ceny za usługę (również dla biznesu) jest w Polsce od lat tematem trudnym. Większość z nas widząc ceny w reklamach dla rynku masowego B2 C oczekuje bowiem od operatorów analogicznych ofert biznesowych pomijając często czynniki takie, jak lokalizacja własnej firmy i oczekiwany poziom serwisu usług.

Koszty

Tymczasem w przypadku budowy przyłącza do firmy oraz utrzymania infrastruktury sieciowej o realnych kosztach decydują znane każdemu przedsiębiorcy CAPEX i OPEX. A te na obszarach słabo zurbanizowanych są zdecydowanie większe, gdyż średnia długość infrastruktury dosyłowej do danej miejscowości, czy przyłącza już do konkretnej nieruchomości jest po prostu większa. Dłuższa infrastruktura, to nie tylko więcej np. wykorzystanego kabla, ale co bardzo ważne – wyższe stałe koszty eksploatacyjne ponoszone przez operatora, które są pochodną m.in. opłat za pas drogowy czy podbudowę słupową (zależnie od doziemnego lub napowietrznego charakteru trasy kablowej). Koszty te muszą być ujęte w kalkulacji przedstawianej zamawiającemu przedsiębiorcy, ale stawki bazowe do obliczeń są różne w różnych rejonach kraju.

Czynniki hamujące rozwój sieci

Krytyczną od lat kwestią jest wysokość opłat za zajęcie pasa drogowego. W skrócie opłata za 1m² może wynosić od 1 gr. do... 200 zł. W różnych rejonach kraju samorządu stosują różne stawki – od najniższych po najwyższe. A to nie jedyna opłata publicznoprawna obciążająca sieci. Również w przypadku wykorzystania istniejących słupów opłata w zależności od rejonu kraju waha się od nieco ponad 2 do kilkunastu złotych za pojedynczy słup. W przypadku obszarów słabo zur-

banizowanych, gdzie często na pojedynczego abonenta przypadają długie odcinki kabli i kilka słupów, sumy opłat ponoszonych przez operatora za sam fakt posiadania infrastruktury na obszarach słabo zurbanizowanych są więc podstawą kosztów nie tylko kalkulacji ceny usługi, ale i samej decyzji o budowie sieci na danym obszarze. Niestety mimo, iż opłaty lokalne są od lat głównym i znanym administracji czynnikiem hamującym rozwój sieci szerokopasmowych w Polsce, do dziś nie przeprowadzono nowelizacji przepisów w tym zakresie. Ponieważ za wysokie podatki i opłaty lokalne płaci koniec końców zawsze klient (w cenie lub niedostępności finansowej usługi), warto zainteresować się lokalnymi opłatami i jeśli są wysokie – wpłynąć na lokalne władze, by obniżyły stawki do poziomu nie wyższego, niż 10-15 zł (zależnie od gęstości zabudowy). Wartości te oparte są o szczegółowe analizy przeprowadzone m.in. w 2015 r. w ówczesnym Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji.

Wróćmy jednak do sieci światłowodowych i odpowiedzi na pytanie z tematu o to, czym jest hurtowy model BSA i jak on wpływa na rozwój sieci i związaną z tym dostępność usług szerokopasmowych poza dużymi miastami.

W największym skrócie model BSA pozwala na współkorzystanie z jednej sieci przez wielu usługodawców. Właściciel sieci (lub wskazany przez niego inny podmiot) jest tzw. operatorem infrastruktury, który udostępnia i rozbudowuje sieć usługodawcom chcącym świadczyć usługi na danym terenie. Model ten powoduje, iż z jednej strony unika się budowania równoległe konkurencyjnych sieci, a więc dublowania kosztów CAPEX i OPEX. A z drugiej możliwe jest oferowanie zamawiającemu dowolnych usług, przez w zasadzie dowolną liczbę usługodawców. Różnorodność ofert nie tylko w zakresie przepustowości, ale też pakietów wielo-usługowych i poziomu obsługi w połączeniu z rozłożeniem kosztów na większą liczbę podmiotów jest najskuteczniejszą metodą na oferowanie potrzebnych przedsiębiorcom usług, również poza dużymi miastami.

Rosnące zainteresowanie

Można postawić tezę, że im mniej zurbanizowany obszar, tym większe znaczenie ma współkorzystanie z infrastruktury. W Polsce światłowodowe sieci na obszarach słabo zurbanizowanych budowane są od lat często przez lokalnych operatorów ze wsparciem środków unijnych. Pierwsza umowa na udostępnienie sieci światłowodowej lokalnego operatora podpisana została pod koniec 2015 r. pomiędzy TPnets.com z Łodzi, a Orange Polska gwarantując dostęp do usług Orange realizowanych bez dublowania infrastruktury na sieci zarządzanej przez TPnets.com. Na bazie zdobytych doświadczeń trwa od roku

budowa modelu udostępniania sieci światłowodowych przez kolejnych operatorów infrastruktury, kolejnym usługodawcom w ramach projektu ISPhurt, który mam przyjemność prowadzić, popularyzując wypracowane rozwiązania zarówno wśród małych, średnich, jak i największych firm w Polsce. W 2016 r. podpisano kilka takich umów między różnymi podmiotami. Obecnie zainteresowanie tego typu współpracą rośnie. Dzięki modelowi BSA na rynku usług światłowodowych pojawiać się będzie coraz więcej rozwiązań dla firm oferowanych nie tylko przez działających od lat operatorów telekomunikacyjnych, ale też nowych usługodawców. Podobnie, jak kilka lat temu na rynku komórkowym pojawiły się firmy działające w modelu MVNO. W przypadku światłowodów coraz częściej pojawia się określenie FVNO – czyli Fiber Virtual Network Operator – wirtualny operator światłowodowy. Rozwój współpracy między operatorami pozwala optymalizować koszty, wpływając na rozbudowę sieci światłowodowych i katalog usług dostępnych na obszarach słabiej zurbanizowanych. Również, a może wręcz w szczególności, dla przedsiębiorców poszukujących stabilnych i prawdziwie szerokopasmowych usług.

Sektor BPO napędza polski rynek biurowy

Tempo wzrostu sektora BPO/SSC pozwoli mu niedługo stać się najsilniejszą gałęzią polskiej gospodarki. Co roku branża kontraktuje większość powierzchni biurowej w największych aglomeracjach w kraju.

Bartłomiej Zagrodnik

prezes zarządu Walter Herz

Popyt na powierzchnię biurową w Polsce znacznie przewyższa nową podaż rynkową. W ubiegłym roku w największych ośrodkach biurowych w kraju do użytku oddano niespełna 900 tys. mkw. powierzchni, a wynajęte zostało około 1,35 mln mkw. biur. 2015 rok był rekordowy. Do najemców trafiło 1,5 mln mkw. powierzchni biurowej. To duży skok w porównaniu ze średnią chłonnością rynku notowaną w poprzednich latach. W 2014 roku w wiodących aglomeracjach popyt nie przekroczył 1 mln mkw.

Głównym najemcą biur w naszym kraju pozostaje sektor usług dla biznesu, który według danych zawartych w najnowszym raporcie ABSL, wygenerował łącznie niemal 60 proc. całkowitego wolumenu najmu na regionalnych rynkach biurowych poza Warszawą

w okresie pomiędzy I kw. 2016 roku i I kw. tego roku. W Krakowie branża odpowiada za prawie 70 proc. wolumenu najmu powierzchni biurowej w ubiegłym roku. W największych miastach, poza Poznaniem i Szczecinem udział firm sektorowych w rynku przekracza 50 proc.

Zatrudnienie w sektorze BPO wzrosło o 32 tys. osób

W analizowanym przez ABSL okresie 12 miesięcy działalność rozpoczęły 92 ośrodki usług. Najwięcej otwartych w zeszłym roku centrów to inwestycje z USA. W Polsce działa obecnie 1078 centrów usług biznesowych, z których 748 należy do firm zagranicznych. Pod względem ich liczby pierwsze miejsce zajmuje Warszawa (167 centrów). Wśród 724 firm, które prowadzą w naszym kraju centra jest 80 inwestorów z listy Fortune Global 500 (2016).

Zatrudnienie w sektorze sięga obecnie ogółem 244 tys. osób, a prognozy mówią, że w 2020 roku przekroczy 300 tys. W ciągu minionego roku branża wzbogaciła się o 32 tys. pracowników, a zatrudnienie wzrosło o 15 proc. Najwięcej, bo aż 3/4 nowych miejsc pracy wygenerowały centra zagraniczne, w których pracuje 198 tys. osób.

Najwięcej centrów w Warszawie, najwięcej zatrudnionych w Krakowie

Sektor BPO/SSC/IT generuje miejsca pracy aż w 39 lokalizacjach w Polsce. Zdecydowanym liderem pozostaje Kraków. W centrach zlokalizowanych w stolicy Małopolski pracuje 55,8 tys. osób, co

stanowi jedną czwartą wszystkich pracowników branży. Do największych ośrodków usług dla biznesu poza Warszawą, należą też Wrocław, Trójmiasto, aglomeracja Katowicka, Łódź i Poznań. Siedem aglomeracji skupia łącznie 85 proc. ogółu pracowników.

Najnowsze dane mówią, że najwięcej nowych miejsc pracy w ciągu ostatniego roku, licząc do marca br. powstało w Warszawie (5,9 tys.), we Wrocławiu (5,7 tys.) i w Krakowie (5,5 tys.). W tych miastach łącznie utworzonych zostało więcej niż połowa nowych stanowisk.

Prym wiedzie IT

Należy zaznaczyć, że w strukturze nowych ośrodków wyraźnie widoczna jest dominująca pozycja centrów IT. Prawie połowa nowych centrów, które rozpoczęły działalność w naszym kraju to inwestycje z branży IT (48 proc.). Ponad jedna czwarta to centra usług wspólnych (27 proc.), a kilkunastoprocentowy udział mają centra R&D (14 proc.) i centra BPO (11 proc.).

W największych miastach w kraju (Warszawa, Kraków, Wrocław, Trójmiasto, Katowice, Poznań, Łódź, Szczecin, Lublin) dostępnych jest teraz około 9,13 mln mkw. nowoczesnych powierzchni biurowych, w tym 5,12 mln mkw. przypada na Warszawę. Biur przybywa, ale popyt na powierzchnię, nie tylko w największych aglomeracjach, ale także w mniejszych miastach jak Rzeszów, Bydgoszcz, Szczecin czy Radom, rośnie jeszcze szybciej. Świadczą o tym ostatnio zawierane na tych rynkach transakcje najmu.

Trzeba zaznaczyć, że w pierwszym kwartale bieżącego roku tylko na rynku warszawskim wynajęte zostało niemal 200 tys. mkw. biur. W tym czasie do użytkowania oddanych zostało około 85 tys. mkw. To dużo poniżej zapotrzebowania. Biur będzie jednak przybywać, bo niektórzy inwestorzy wprowadzają teraz na rynek nawet po kilka projektów. Z naszych obliczeń wynika, że w największych miastach w budowie jest prawie 1,7 mln mkw. nowoczesnych powierzchni biurowych.

Czy skorzystamy na Brexicie

Firmy deweloperskie rozpoczynające nowe inwestycje biurowe liczą także, że Polska wykorzysta szansę, jaką niesie Brexit. Wiele wskazuje na to, że zapotrzebowanie na biura może dzięki temu w najbliższym czasie jeszcze się zwiększyć. Na naszym rynku rozpoznanie robią firmy z sektora bankowego i finansowego działające na terytorium brytyjskim, ale nie tylko. Mamy wiele atutów. Inwestorów z sektora nowoczesnych usług dla biznesu przyciąga do naszego kraju szeroki dostęp do wysoko wykształconej kadry napływającej nie tylko z polskich ośrodków akademickich, jak również z innych krajów. W działających w Polsce centrach obsługi biznesu pracuje obecnie wielu obcokrajowców, przede wszystkim z Ukrainy, Hiszpanii i Włoch. Poza tym, oferujemy niższe koszty najmu powierzchni biurowych w porównaniu z innymi stolicami europejskimi. Nie bez znaczenia dla potencjalnych inwestorów jest też dobra koniunktura gospodarcza naszego kraju.

FINANSE

LP	SPÓŁKA	WIELKOŚĆ PRZYCHODÓW 2016 (W TYS. ZŁ)
1	PZU	23 806 000,00
2	PKO BP	13 544 000,00
3	BANK ZACHODNI WBK	8 545 966,00
4	BANK PEKAO	7 700 575,00
5	GRUPA WARTA	5 467 546,00

REKLAMA

Doradzamy...

...szerokie możliwości finansowania

LEASING / POŻYCZKA / FAKTORING / UBEZPIECZENIA / DŁUGOTERMINOWY WYNAJEM POJAZDÓW

Czas i pieniądź

www.efl.pl | 801 404 444

EFL
GRUPA CRÉDIT AGRICOLE

1000 NAJWIĘKSZYCH FIRM W POLSCE

LP	SPÓŁKA	WIELKOŚĆ PRZYCHODÓW 2016 (DANE W TYS. ZŁ)
205	RONAL POLSKA	1 606 549,00
206	GRUPA VELUX	1 601 333,00
207	NEXTEER AUTOMOTIVE POLAND	1 600 442,00
208	ROCHE POLSKA	1 589 619,00
209	BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO	1 585 579,00
210	CNH INDUSTRIAL POLSKA	1 564 951,00
211	CEDC INTERNATIONAL	1 554 389,00
212	NETIA	1 521 971,00
213	SCHENKER	1 519 940,00
214	TELEWIZJA POLSAT	1 484 000,00
215	GKN DRIVELINE POLSKA	1 462 791,00
216	UPC POLSKA	1 461 003,00
217	RUCH	1 459 041,00
218	IDEA BANK	1 457 262,00
219	GOBARTO	1 454 296,00
220	ORLEN POŁUDNIE	1 450 296,00
221	PRUSZYŃSKI	1 447 259,00
222	AGROLOK	1 432 311,00
223	PHU CHEMIROL	1 430 398,00
224	PROVIDENT POLSKA	1 427 754,00
225	TELEWIZJA POLSKA	1 419 676,00
226	GENERALI TU	1 418 786,00
227	MOSTOSTAL WARSZAWA	1 403 102,00
228	OKRĘGOWA SPÓŁDZIELNIA MLECZARSKA	1 401 515,00
229	PFEIDERER GRAJEWO	1 400 000,00
230	TENNECO AUTOMOTIVE POLSKA	1 389 164,00
231	GRUPA NOWY STYL	1 384 428,00
232	ORBIS	1 382 879,00
233	TRAKCJA PRKII	1 381 173,00
234	DPD POLSKA	1 357 977,00
235	NATIONALE-NEDERLANDEN TUNŻ	1 356 345,00
236	COGNOR	1 352 393,00
237	ORGANIZACJA POLSKICH DYSTRYBUTORÓW FARMACEUTYCZNYCH	1 351 675,00
238	GRUPA FAKRO	1 350 000,00
239	INDYKPOL	1 345 000,00
240	GRUPA LUX-MED	1 343 349,00
241	DROSED	1 326 157,00
242	BAĆ-POL	1 317 770,00
243	GRUPA PGA	1 317 726,00
244	GRUPA EMPIK MEDIA & FASHION	1 307 051,00
245	DEUTSCHE BANK POLSKA	1 289 524,00
246	ZM HENRYK KANIA	1 287 536,00
247	OSADKOWSKI	1 282 546,00
248	ALUMETAL	1 271 836,00
249	UNIBEP	1 249 239,00
250	UMC POLAND	1 228 592,00
251	SOLUMUS	1 222 068,00
252	KONSORCJUM STALI	1 220 299,00
253	GRUPA PGD	1 217 795,00
254	EXIDE TECHNOLOGIES	1 206 556,00
255	S E BORDNETZE POLSKA	1 205 437,00
256	RAINBOW TOURS	1 202 659,00
257	AVIVA OFE AVIVA BZ WBK	1 202 482,00
258	AGORA	1 198 432,00
259	WIELTON	1 197 698,00
260	TU COMPENSA	1 193 824,00
261	MPWIK	1 185 014,00
262	TU NA ŻYCIE EUROPA	1 178 567,80
263	AMPOL-MEROL	1 177 418,00
264	UNIQA	1 174 479,00
265	GEDIA POLAND	1 172 741,00
266	AGATA	1 169 778,00
267	NATIONALE-NEDERLANDEN OFE	1 165 234,00
268	MARIRE BRIZARD WINE&SPIRITS POLSKA	1 156 500,00
269	AGRII POLSKA	1 153 091,00
270	DOM DEVELOPMENT	1 153 016,00
271	PRESS GLASS	1 150 000,00

LP	SPÓŁKA	WIELKOŚĆ PRZYCHODÓW 2016 (DANE W TYS. ZŁ)
272	CENTRUM NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII	1 129 000,00
273	KOFOŁA	1 120 000,00
274	GET ENTRA	1 113 784,00
275	COMARCH	1 112 492,00
276	GRUPA NELRO DATA	1 110 673,00
277	PCC ROKITA	1 107 194,00
278	PETRODOM VENNA	1 096 412,00
279	AXA ŻYCIE TU	1 093 947,00
280	POJAZDY SZYNOWE PESA	1 093 416,00
281	FABRYKI MEBLI FORTE	1 090 294,00
282	SMYK	1 088 329,00
283	POLINDUS	1 085 687,00
284	PHUP GNIEZNO	1 084 294,00
285	KGHM ZANAM	1 079 639,00
286	ICT POLAND	1 076 412,00
287	CONTINENTAL OPONY	1 068 819,00
288	ZDM SUPERDROB	1 061 207,00
289	LEONI KABEL POLSKA	1 053 165,00
290	GRAAL	1 050 000,00
291	ZEW KOGENERACJA	1 045 992,00
292	FABRYKA MASZYN FAMUR	1 029 741,00
293	TI POLAND	1 029 400,00
294	POLMAX	1 023 264,00
295	OKRĘGOWA SPÓŁDZIELNIA MLECZARSKA	1 014 118,00
296	SELENA FM	1 013 819,00
297	ALMA MARKET	1 010 392,00
298	ELEMENTAL HOLDING	1 009 710,00
299	EUROBANK	988 417,00
300	KIMBALL ELECTRONICS POLAND	986 927,00
301	GENERALI ŻYCIE TU	984 577,00
302	GRUPS INCOM	981 471,00
303	ELEKTROBUDOWA	971 480,00
304	FAURECIA AUTOMOTIVE POLSKA	966 230,00
305	COLIAN	950 000,00
306	ALUPROF	942 584,00
307	HORTEX HOLDING	941 364,00
308	TU INTERRISK	935 551,00
309	WARBUD	930 435,00
310	SANOK RUBBER COMPANY	930 250,00
311	SUN GARDEN POLSKA	929 813,00
312	PZL ŚWIDNIK	922 368,00
313	ZF ADAMED PHARMA	921 000,00
314	MOTO-PROFIL	912 906,00
315	KOPEX	910 000,00
316	FM POLSKA	908 444,00
317	MERCUS LOGISTYKA	905 014,00
318	STUNŻ ERGO HESTIA	904 502,70
319	AXA UBEZPIECZENIA	903 715,00
320	PKO ŻYCIE TU	900 597,00
321	NOVA TRADING	897 742,00
322	HUTA CYNKU MIASTECZKO ŚLĄSKIE	893 446,00
323	CAPGEMINI POLSKA	889 306,00
324	POLMLEK	887 814,00
325	MENNICA POLSKA	882 371,00
326	INTERRISK TU VIENNA INSURANCE GROUP	870 416,52
327	APATOR	870 189,00
328	TUI POLAND	870 000,00
329	HUTMEN	859 077,00
330	NAVO ORBICO	854 820,00
331	MIEJSKIE ZAKŁADY AUTOBUSOWE	843 693,00
332	NEWAG	840 000,00
333	BANK OCHRONY ŚRODOWISKA	838 047,00
334	ONNINEN	833 270,00
335	BUNGE POLSKA	825 033,00
336	BARRY CALLEBAUT SSC EUROPE	824 884,00
337	KONSALNET HOLDING	823 763,00
338	BOWIM	818 973,00

Rozliczanie usług budowlanych w świetle nowelizacji ustawy o podatku VAT

Z początkiem roku weszła w życie nowelizacja ustawy o podatku VAT. Jedną z najważniejszych zmian dotyczy rozszerzenia katalogu czynności rozliczanych w ramach procedury odwrotnego obciążenia, który teraz obejmuje usługi budowlane. Nowe prawo może mieć znaczenie m.in. dla podmiotów budujących nową obwodnicę Wałbrzycha, która pochłonie blisko 300 mln zł czy też dla firm wznoszących mieszkania komunalne w tym mieście. Zmiany bowiem zostały wprowadzone niedawno i jeszcze nie wszyscy przedsiębiorcy z branży wiedzą, jak rozliczyć swoją działalność według nowego prawa. O pomyłki w interpretacji przepisów jednak nietrudno.

Katarzyna
Chodara-Chodak

ekspert Modern Tax S.C.,
partnera Tax Care

Joanna **Chodak**

ekspert Modern Tax S.C.,
partnera Tax Care

Od 2017 roku usługi budowlane zostały objęte odwrotnym obciążeniem. Procedura polega na tym, że to nie sprzedawca rozlicza należny podatek VAT od świadczenia usług budowlanych, a nabywca. Co ważne, zmiana dotyczy tylko usług realizowanych pomiędzy firmami zarejestrowanymi jako podatnicy VAT, a nie pomiędzy firmą a konsumentem, dlatego, jeżeli osoba prywatna wynajmuje firmę do remontu domu, nie będzie z tego tytułu odprowadzać VAT-u do urzędu skarbowego.

W świetle nowego prawa nie wszystkie usługi budowlane rozlicza się w ramach odwrotnego obciążenia, lecz tylko te, które zostały wymienione w załączniku nr 14 do ustawy o VAT. Usługi te są identyfikowane przy pomocy PKWiU. Przedsiębiorca może samodzielnie zidentyfikować świadczoną usługę, korzystając z wyszukiwarki GUS-u. Jeżeli mimo to pojawiają się wątpliwości dotyczące odpowiedniej klasyfikacji, można zwrócić się do Ośrodka Klasyfikacji i Nomenklatur Urzędu Statystycznego w Łodzi. Aby usługi budowlane podlegały procedurze odwrotnego obciążenia, muszą być spełnione kolejne warunki: usługodawcą musi być czynny podatnik VAT¹,

u którego sprzedaż nie jest zwolniona od podatku na podstawie art. 113 ust. 1 i 9 ustawy o VAT i musi świadczyć usługi jako podwykonawca². Jest nim nie tylko podatnik działający na zlecenie głównego wykonawcy, ale zdaniem Ministra Finansów, są nimi również dalsi podwykonawcy działający w ramach tego samego projektu budowlanego.

Uwaga: duże zmiany dla podwykonawców

Ustalenie tego, kto pełni rolę podwykonawcy przy danym projekcie budowlanym jest o tyle ważne, że mechanizm odwrotnego obciążenia nie przynosi istotnych zmian dla generalnych wykonawców, a ma znaczenie dla podwykonawców. Według nowego prawa przestają oni wykazywać podatek do zapłaty z tytułu świadczenia usług dla generalnego wykonawcy, przy czym nie przestają ponosić kosztów związanych z prowadzeniem swojej działalności. Takie podmioty mogą mieć problem z utrzymaniem płynności finansowej. Mechanizm kompensowania podatku należnego podatkiem naliczonym przestaje działać i w skrajnym przypadku podwykonawcy stale będą ubiegać się o zwrot podatku VAT. Mogą przenosić nadwyżki na kolejne okresy rozliczeniowe, ale taka sytuacja nie może trwać przez dłuższy czas z uwagi na ryzyko zatorów płatniczych i utratę płynności finansowej.

Obowiązki także po stronie usługodawcy

Choć procedura odwrotnego obciążenia przenosi obowiązek

rozliczenia podatku na nabywcę, to jednak usługi budowlane rozliczane za pomocą tego mechanizmu, muszą zostać wykazane w deklaracjach VAT składanych zarówno przez sprzedawcę, jak i nabywcę. Usługodawca wystawiając fakturę, powinien zawrzeć na niej adnotację „odwrotne obciążenie”³. Dostawcy usług, których prawo obliuguje do zastosowania procedury odwrotnego obciążenia, mają obowiązek wykazywać te transakcje w okresowej deklaracji VAT (VAT-7 lub VAT-7K) oraz przygotować informację podsumowującą. Informacja podsumowująca VAT-27 składana jest do 25 dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni. Od stycznia 2017 r. zaszła jednak istotna zmiana – krajowa informacja podsumowująca może być jedynie składana drogą elektroniczną. Nabywca usług budowlanych objętych odwrotnym obciążeniem musi wykazywać takie transakcje jedynie w okresowej deklaracji VAT (VAT-7 lub VAT-7K).

Wątpliwości wobec nowego prawa

Zmiany, które weszły w życie w styczniu 2017 r. rodzą sporo pytań, np. dotyczących refakturowania, czyli przenoszenia kosztów związanych z nabyciem usługi czy towaru na podmiot trzeci, czyli ostatecznego nabywcę. Jeżeli chodzi o kwestię refakturowania usług budowlanych, przepisy nie określają tej sprawy jasno. Można uznać, że w przypadku refakturowania ustawa VAT przyjmuje fikcję prawną, iż podatnik, który refakturował sam otrzymał i wykonał usługę. W praktyce oznacza to, że firma X wykonuje usługę budowlaną dla firmy Y, a ta refakturuje ją na firmę Z. Biorąc pod uwagę wyjaśnienia Ministerstwa Finansów należy przyjąć, że jeśli przedsiębiorca Y refakturuje usługę wykonaną przez firmę X dla podmiotu Z, to firma X będzie zobowiązana do zastosowania mechanizmu odwrotnego obciążenia, ponieważ wykonała usługę budowlaną jako podwykonawca. Ważne jest, aby przedsiębiorcy świadczący usługi budowlane badali, czy ich odbiorca nie będzie refakturował na inne podmioty, ponieważ to determinuje sposób rozliczenia.

Znajomość prawa podatkowego jest kluczową sprawą dla przedsiębiorcy, bo za błędne wypełnienie deklaracji podatkowej czekają go sankcje. Jeżeli ten w złożonej deklaracji np.: zaniżył kwotę należnego podatku lub zawyżył kwotę do zwrotu (różnicę między wartością podatku od sprzedaży i zakupu lub z samej nadwyżki zakupów), wtedy fiskus może nałożyć karę w wysokości 30 proc. kwoty zawyżenia zwrotu VAT (nadwyżki VAT) lub zaniżenia zobowiązania podatkowego. Obowiązuje ona także w przypadku, gdy przedsiębiorca nie złożył deklaracji podatkowej i nie wpłacił kwoty zobowiązania podatkowego⁴.

1. Ta zasada także dotyczy usługobiorcy.

2. Art. 17 ust. 1h ustawy o VAT.

3. Podstawa prawna: Art. 106e ust. 1 pkt 18 ustawy o VAT.

4. Sankcja w VAT nie jest nakładana w przypadku osób fizycznych, które za ten sam czyn ponoszą odpowiedzialność za wykroczenie skarbowe albo za przestępstwo skarbowe na podstawie kodeksu karnego skarbowego.

DOBRY STAN GOSPODARKI WARUNKUJE DOBRY STAN BRANŻY

Michał Grabowski

dyrektor handlowy Lange Łukaszuk

Sytuację polskiego rynku narzędzi i elektronarzędzi warunkuje przede wszystkim dobry stan gospodarki. To zachęca zarówno światowe koncerny, jak i mniejszych producentów, do angażowania się w aktywność sprzedażową na

terenie naszego kraju. Chodzi przede wszystkim o wzrost zamożności społeczeństwa, konkurencyjności marek względem siebie i organizację kompleksowych sieci, czy też systemów, sprzedaży. Branża elektronarzędziowa odnotowuje dynamiczny rozwój sklepów stacjonarnych, internetowych oraz wielkopowierzchniowych. Znaczenie ma również rosnąca specjalizacja firm budowlanych, czego efektem jest większa gama

i różnorodność narzędzi dostępnych na rynku. Wraz z rozwojem technologii, najdynamiczniej rozwijającą się gałęzią są produkty zasilane w sposób akumulatorowy. Wynika to z założeń dotyczących spełniania coraz surowszych norm w zakresie dbałości o ekologię. Rozwój rynku powoduje jeszcze jedno – to wzrost roli szkoleń i profesjonalnego doradztwa w zakresie doboru najlepszych produktów.

REKLAMA

ACCOR HOTELS

Feel Welcome

Wyobrażamy sobie
Twoją przyszłość

ZAPEWNIAMY
SUKCES

Nr 1

na świecie
wśród operatorów hotelowych:
ponad 4 100
hoteli &
570 000
pokoi

Orbis Grupa Hotelowa jest wyłącznym licencjodawcą marek AccorHotels w 16 krajach w tym w Bośni i Hercegowinie, Bułgarii, Chorwacji, Czarnogórze, Czechach, Estonii, na Litwie, Łotwie, w Macedonii, Mołdawii, Polsce, Rumunii, Serbii, Słowacji, Słowenii i na Węgrzech.

Przez ponad 45 lat AccorHotels zdobył unikalną wiedzę, jest ekspertem w zarządzaniu hotelami i tworzeniu rozwiązań dla branży.

Jest co najmniej 10 powodów by do nas dołączyć. Poznaj je na naszej stronie internetowej.

IT/TELEKOM

LP	SPÓŁKA	WIELKOŚĆ PRZYCHODÓW 2016 (W TYS ZŁ)
1	ORANGE POLSKA	11 538 000,00
2	CYFROWY POLSAT	9 729 800,00
3	AB	8 136 371,00
4	ASSECO POLAND	7 932 000,00
5	POLKOMTEL	6 808 814,00

Orbis
Hotel Group

SOFITEL
LEGEND

SO
SOFITEL

SOFITEL

M
GALLERY

PULLMAN

NOVOTEL

Mercure

ibis

ibis
STYLES

ibis
budget

franczyza@accor.com
www.orbis.pl

1000 NAJWIĘKSZYCH FIRM W POLSCE

LP	SPÓŁKA	WIELKOŚĆ PRZYCHODÓW 2016 (DANE W TYS. ZŁ.)
339	MANN+HUMMEL FILTRATION TECHNOLOGY POLAND GK	814 231,00
340	MARCEGAGLIA POLAND	811 530,00
341	ENTER AIR	810 356,00
342	FAURECIA GORZÓW	808 576,00
343	SOTPM	806 073,00
344	BUDMAT BOGDAN WIĘCEK	803 028,00
345	MOSTOSTAL ZABRZE GK	802 000,00
346	MESKO	797 464,00
347	GRUPA MEBLOWA SZYNAKA	796 482,00
348	SALUS INTERNATIONAL	792 974,00
349	KRUK	792 171,00
350	ADECCO POLAND	791 893,00
351	MOTA-ENGIL CENTRAL EUROPE	786 886,00
352	PAGED	786 761,00
353	STALPROFIL	785 000,00
354	NORDZUCKER POLSKA	784 667,00
355	ALSTOM KONSTAL	779 440,00
356	LACROIX ELECTRONICS	771 518,00
357	DS SMITH PACKAGING	771 386,00
358	SAPA ALUMINIUM	770 927,00
359	TORPOL	770 152,00
360	CEDO	758 108,00
361	VIENNA LIFE TUNŻ	755 342,00
362	GRUPA EIFFAGE POLSKA	751 741,00
363	ALCHEMIA	750 731,00
364	EURO-COMFORT	742 278,00
365	BENEFIT SYSTEMS	741 972,00
366	CRONIMET PL	740 619,00
367	GRUPA PEKAES	740 161,00
368	BAWARIA MOTORS	739 089,00
369	CEREAL PARTNERS POLAND TORUŃ-PACIFIC	736 670,00
370	PPH STANDARD	735 825,00
371	PERN PRZYJAŻŃ	734 022,00
372	DRUTEX	733 347,00
373	GRUPA INTEGER.PL	730 000,00
374	LINK4 TU	729 270,41
375	POLSKA WYTWÓRNIA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	728 732,00
376	LOTOS KOLEJ	721 052,00
377	HOOGWEGT POLAND	718 641,00
378	INTER-TEAM	718 310,00
379	POL-OIL-CORPORATION	716 808,00
380	PHILIPS POLSKA	716 754,00
381	PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWE A-T	715 976,00
382	DEICHMANN OBUWIE	715 324,00
383	ORACLE POLSKA	715 000,00
384	ENERGOINSTAL	714 735,00
385	NICROMET	713 177,00
386	OT LOGISTICS GK	712 110,00
387	EUROSERVICE ZPT W SUROCHOWIE	711 525,00
388	HANDLOPEX	708 084,00
389	AUTO PARTNER	705 385,00
390	RAWLPLUG	704 866,00
391	GRUPA DSV	703 819,00
392	BARTER	701 999,00
393	3M POLAND	701 631,00
394	NEMAK POLAND	701 511,00
395	ROHLIG SUUS LOGISTICS	699 515,00
396	MULTIMEDIA POLSKA	699 228,00
397	IMPERIAL TOBACCO POLSKA MANUFACTURING	697 270,00
398	ERGIS	696 226,00
399	FARUTEX	692 768,00
400	BRIJU	683 731,00
401	PKP	683 411,00
402	SANDEN MANUFACTURING POLAND	677 184,00
403	EFL	676 738,00

Problemy do rozwiązania

Z Krzysztofem Krauze, prezesem Intrum Justitia, rozmawiała Joanna Zielińska

Płatności po terminie to szczególny problem dla wielu polskich przedsiębiorstw. Czy problem ten narasta, czy może widać tendencję spadkową?

Ogólnych informacji na temat zagrożeń wynikających z opóźnień w płatnościach dostarcza Wskaźnik Ryzyka Płatności Europejskich. Jak wynika z przeprowadzonego przez nas Europejskiego Raportu Płatności 2017, ocena ryzyka została w tym roku oszacowana nieznacznie niżej w porównaniu do poprzedniego roku. Pomimo pozytywnego trendu, wiele przedsiębiorstw wciąż mierzy się z problemem, jakim są nieterminowe płatności. W tym miejscu należy zaznaczyć, że ponad połowa (52 proc.) polskich firm została zmuszona do akceptacji dłuższego terminu płatności. Warto również zwrócić uwagę na przyczyny opóźnień w zapłatach za faktury, które wymieniane są przez ankietowanych. Według 45 proc. rodzimych przedsiębiorców opóźnienia w płatnościach są konsekwencją celowych działań kontrahentów. Zdecydowana większość (73 proc.) respondentów uważa, że w ciągu najbliższych dwunastu miesięcy ryzyko związane z niewypłacalnością klientów czy partnerów biznesowych będzie utrzymywać się na tym samym poziomie. Takie dane niestety nie mogą napawać optymizmem. Należy pamiętać, że opóźnienia w płatnościach zmuszają przedsiębiorców do finansowania działalności z własnych środków, a kiedy ich nie posiadają, to z kolei oni przestają płacić swoim kontrahentom. W ten sposób dochodzi do zjawiska tzw. błędnego koła, które należy jak najszybciej przerwać.

Jak w takim razie można rozwiązać problem nieterminowych płatności?

Analizując tegoroczne wyniki naszego badania można przedstawić kilka propozycji rozwiązania problemu niewypłacalności kontrahentów. Prawie połowa polskich przedsiębiorstw zadeklarowała, że sposobem na nieterminowe płatności jest uchwalenie nowych, restrykcyjnych aktów prawnych. Zdecydowana większość rodzimych firm, bo aż 79 proc. twierdzi również, że obowiązujące przepisy prawa utrudniają prowadzenie z sukcesem działalności gospodarczej w Polsce. Niepokojący jest jednak fakt, że jedynie 8 proc. rodzimych respondentów przyznało, że zna Dyrektywę Unii Europejskiej w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach. Dla przykładu średnia europejska dotycząca znajomości wspomnianej dyrektywy wynosi 31 proc. Przepisy zawarte w unijnym rozporządzeniu są istotnym środkiem przeciwdziałania nieterminowym płatnościom. Zapewniają konkretne wsparcie firmom, poprzez ustalenie jasno określonych terminów płatności i odpowiednich kar. Wszystko to ma na celu zachęcenie do terminowego dokonywania płatności zarówno przez organy publiczne, jak i prywatne firmy. Pociągającym jest jednak fakt, że polscy przedsiębiorcy w porównaniu

z europejskimi znają natomiast lepiej rodzime przepisy dotyczące opóźnionych lub nieuregulowanych płatności. W naszym kraju znajomość tych przepisów zadeklarowało 63 proc. badanych firm, a średnia europejska wynosi 57 proc.

W jaki sposób, na chwilę obecną, przedsiębiorcy chronią się przed nieterminowymi płatnościami?

Chcąc zapobiec nieterminowym płatnościom przedsiębiorcy najczęściej wybierają przedpłatę. Na takie zabezpieczenie decyduje się 38 proc. ankietowanych. Stosują również inne środki, takie jak: windykacja należności, faktoring, ocena zdolności kredytowej kontrahenta, ubezpieczenie wierzycielskie czy gwarancje bankowe. Należy jednak podkreślić, że 42 proc. polskich przedsiębiorców nie stosuje żadnego z wymienionych środków zapobiegawczych, a jedynie 32 proc. polskich przedsiębiorców decyduje się na przekazanie nieopłaconej faktury działającej na rynku firmie windykacyjnej. Przedsiębiorcy zazwyczaj robią to dopiero po upływie 83 dni od terminu płatności faktury.

Skoro przedsiębiorcy tak późno decydują się na kontakt z firmą windykacyjną, może opóźnienie płatności nie niesie za sobą poważnych konsekwencji?

Nie mogę się z tym zgodzić. Jest wręcz przeciwnie – nieterminowe płatności to poważny problem dla firm, zwłaszcza tych z sektora MSP, ale konsekwencje niewypłacalności kontrahentów odczuwają również korporacje. Analizując tegoroczne wyniki możemy zauważyć, że 30 proc. respondentów jako jedną z najważniejszych konsekwencji opóźnionych płatności wymienia utratę płynności finansowej. Na kolejnych miejscach znalazły się takie konsekwencje, jak: utrata dochodów, brak możliwości zatrudnienia nowych pracowników, ograniczenie rozwoju firmy, zwolnienia czy zagrożenie istnienia firmy. Nie można również nie wspomnieć o spirali zadłużenia, w którą wpadają firmy mające problem z nieterminowymi płatnościami. Wielu przedsiębiorców ze względu na brak finansów, wynikających z nieuregulowania przez kontrahentów na czas należności, zaciąga pożyczki. Zobowiązania te mają pokryć koszty bieżące, takie jak wypłaty dla pracowników czy opłaty za czynsz. Niestety, często bywa tak, że po jakimś czasie przedsiębiorcy nie są w stanie terminowo spłacać rat. Jak widać, jeśli firma nie otrzymuje płatności na czas, konsekwencje mogą być poważne.

Czy w Europie nieterminowe płatności stanowią również tak duży problem jak w Polsce?

Jak wynika z naszego badania nieterminowe płatności nie są problemem tylko polskich przedsiębiorców. Aż 42 proc. ankietowanych Europejczyków uważa, że nieterminowe płatności znacząco wpływają na płynność finan-

sową przedsiębiorstwa. Niewiele mniej przedsiębiorców (40 proc.) jako jedną z najważniejszych konsekwencji opóźnień w płatnościach wymienia utratę dochodu. Tak samo jak w Polsce, tak i w Europie, opóźnione płatności nie pozwalają przedsiębiorcom na zatrudnienie nowych pracowników, a także prowadzą do upadku firmy.

Opóźnienia w płatnościach to nie tylko straty, które odnotowuje firma. Oddziałują one na cały system gospodarczy, prawda?

Niestety nie wszyscy zdają sobie sprawę, że na opóźnieniach w zapłatach za faktury cierpi cały system gospodarczy. Nieterminowe płatności mają negatywny wpływ na wszystkie europejskie gospodarki. Obecnie można zauważyć zmniejszony przepływ środków finansowych w systemie. Wnioskujemy, że gdyby wszyscy kontrahenci opłacali swoje zobowiązania na czas, to otrzymane fundusze pozwoliłyby firmom m.in. na zatrudnienie większej liczby osób i dokonywanie inwestycji na wyższych poziomach. Oczywiście to wszystko przyczyniłoby się do wzrostu gospodarczego w całej Europie.

Jakiej rady udzieliłby Pan firmom, które zmagają się z problemem nieterminowych płatności?

Przedsiębiorcy powinni pamiętać, że można uniknąć problemu nieterminowych płatności, zanim jeszcze one powstaną. W tym celu warto prowadzić tzw. monitoring płatności. Polega on na stałej kontroli stanu należności oraz przypominaniu klientom o terminach płatności. Jest to jedno z najlepszych rozwiązań prewencyjnych. Bardzo istotne jest również to, by w firmie stworzyć, wdrożyć i stale rozwijać solidną i zrównoważoną politykę kredytową w celu zarządzania należnościami. Poza tym przed podpisaniem umowy porozmawiajmy z kontrahentem i ustalmy termin płatności faktury. Wypracowanie kompromisu w tej sprawie zwiększa szanse na otrzymanie należnych funduszy na czas. W przypadku, gdy wystawimy fakturę z dwutygodniowym terminem płatności, wiedząc, że klient nie będzie w stanie w tak krótkim czasie jej uregulować, to siłą rzeczy będziemy zmuszeni do zaakceptowania płatności po terminie. Takie rozwiązanie nie jest korzystne dla żadnej ze stron. Bądźmy więc elastyczni, słuchajmy naszych klientów i wybierajmy optymalne rozwiązania.

BIZNES RAPORT

GAZETA FINANSOWA

30 czerwca – 13 lipca 2017 r.

W bardzo dobrej kondycji

Ireneusz **Węglowski**
wiceprezes zarządu Orbis

Branża hotelowa w Polsce jest w bardzo dobrej kondycji. Również realna dynamika rynku, na której hotelarze mogą skorzystać. Poza tym, praktycznie wszystkie geograficzne rynki, na których Orbis jest obecny i na których chcemy się rozwijać, należą do szybko rosnących gospodarek europejskich i wykazują wzrost liczby gości w hotelach. Po 2016 roku,

w którym Orbis osiągnął rekordowo dobre wyniki finansowe, w 2017 roku kontynuujemy trend wzrostowy. W pierwszym kwartale 2017 roku frekwencja wzrosła o 3,5 p.p. Wzrosły również średnie ceny za pokój, którymi zarządzamy pod markami AccorHotels. Zwiększyły się tym samym przychody. W tym roku, skupiamy się na dalszych inwestycjach i wyzwaniach, które stawia kurczący się rynek pracy. Jeśli chodzi o rozwój franczyzy, obserwujemy wzrost zainteresowania współpracą wśród inwestorów nie tylko indywidualnych, ale też instytucjonalnych. Dla wielu z nich hotelarstwo to nowa, atrakcyjna branża, która wymaga eksperckiej wiedzy, specjalistycznych narzędzi i profesjonalnego zarządzania.

Jest miejsce dla inwestycji

Polski rynek hotelowy notuje wzrosty nieprzerwanie od kilku lat – wynika z raportu („A Land of Opportunity. Poland Hotel Market Snapshot”) firmy doradczą Christie&Co., która działa w segmencie nieruchomości komercyjnych. W latach 2006–2015 liczba turystów korzystających z usług hoteli wzrosła w Polsce o 86 proc., natomiast krajowa baza noclegowa zwiększyła się o 80 proc. W efekcie z końcem 2015 roku na polskim rynku działało 2 316 hoteli, z których większość to obiekty trzygwiazdkowe. – Polski rynek hotelowy jest szczególnie interesujący. Organizacja ubiegłorocznego szczytu NATO czy wydarzenia kulturalne we Wrocławiu, który był Europejską Stolicą Kultury, spowodowały, że to miejsce zaistniało w świadomości turystów na całym świecie. W Europie Zachodniej prawie nie ma już możliwości dalszego rozwoju rynku hotelowego, podczas gdy tu, w Warszawie, otworzy się w przyszłym roku nowe centrum konferencyjne, które przyciągnie do Polski biznesmenów i turystów – ocenia w rozmowie z agencją informacyjną Newseria Biznes Suzi Yoder.

Najmniejsze przedsiębiorstwa z największą poprawą nastrojów w II kwartale

Z odczytu Barometru EFL na II kwartał br. wynika, że w całym sektorze przedsiębiorstw najlepiej swoją sytuację oceniają MSP – odczyt dla tej grupy wyniósł rekordowe 67,7 pkt. (+7,9 pp.). Jednak największy wzrost wartości subindeksu „Barometru EFL” odnotowały mikrofirmy. W porównaniu do poprzedniego kwartału wskaźnik subindeksu wzrósł o +10 pp.

Radosław **Kuczyński**
prezes zarządu EFL

Odsetek optymistów wśród firm zatrudniających do 9 pracowników wzrósł we wszystkich badanych obszarach. W poprzednich pomiarach (za I kw.) grupa firm zatrudniających do 9 pracowników była najbardziej pesymistyczna. Prognozy, czy to dotyczące planowanych inwestycji czy sprzedaży, były najgorsze w całym sektorze MSP. Teraz jest zdecydowanie lepiej i mikroprzedsiębiorcy w swoich ocenach zbliżyli się do prognoz firm małych. Wciąż jednak z największym optymizmem mamy do czynienia wśród największych uczestników sektora MSP. Dlaczego? Większe firmy często pod koniec roku otrzymują zamówienia na kolejny rok i łatwiej jest im oceniać swoją sytuację. Wśród mikrofirm to rzadkość i dlatego

na początku roku te podmioty ostrożniej podchodzą do prognoz.

Mikrofirmy wychodzą z cienia...

Podczas gdy na początku roku tylko co dziesiąty mikroprzedsiębiorca prognozował wzrost sprzedaży swoich towarów, w II kwartale odsetek optymistów zwiększył się dwukrotnie – z 11 proc. do 23 proc. Pochodną tego jest dużo lepsza ocena płynności finansowej w firmach mikro – odsetek oczekujących poprawy wzrósł niemal trzykrotnie – z 7,5 proc. do 22 proc. Najmniejsze podmioty są również optymistyczne, jeśli chodzi o poziom inwestycji. Ich wzrostu w II kwartale br. spodziewa się ponad 35 proc. respondentów. W związku z tym wzrosło zapotrzebowanie na finansowanie zewnętrzne – z 14,5 proc. w I kwartale br. do 20,1 proc. w II kwartale br.

Subindeks „Barometru EFL”, który informuje o skłonności firm z sektora MSP do wzrostu, w II kwartale 2017 roku był ponownie najwyższy wśród średnich przedsiębiorstw i wyniósł 67,7 pkt. Mikro i małe firmy nieco słabiej oceniły swoją sytuację – wartość odczytu wyniosła odpowiednio 61,5 pkt. oraz 61,8 pkt. Na poprawę nastrojów w każdej katego-

rii sektora MSP największy wpływ miał duży odsetek respondentów przewidujących wzrost inwestycji. Największymi optymistami są średnie firmy, wśród których równo połowa spodziewa się więcej inwestować. Wśród małych firm odsetek ten wyniósł 37,7 proc., a mikro – 35,4 proc. Przedstawiciele MSP liczą również na większą w porównaniu do poprzedniego kwartału sprzedaż. Najliczniejszą grupę optymistów znajdziemy w segmencie średnich firm (34,2 proc., +5 pp. k/k).

Rekordowa wartość głównego indeksu Barometru EFL na II kwartał

Wynik „Barometru EFL” za II kwartał 2017 roku po raz drugi w historii pomiarów przekroczył próg 60 pkt. (pierwszy raz w III kwartale 2015 roku) i wyniósł 63 pkt. Jednocześnie jest to najwyższa wartość od początku realizacji badania, czyli od I kwartału 2015 roku. W porównaniu do I kwartału br. wartość wskaźnika jest aż o 5,9 pkt. wyższa, natomiast do sytuacji sprzed roku o 5,2 pkt. Tym samym powtórzyła się sytuacja z ubiegłego roku, gdy pomiędzy I i II kwartałem 2016 roku odczyt Barometru wzrósł.

Inwestycyjny optymizm wśród przedsiębiorców z sektora MSP utrzymuje się od początku roku i to może być dobry prognostyk dla polskiej gospodarki. Bo w ubiegłym roku wszystkie inwestycje spadły o niemal 8 proc. w stosunku do 2015 roku, a ich udział w PKB wyniósł zaledwie 18 proc. W tym roku liczymy na poprawę tych wskaźników.

1000 NAJWIĘKSZYCH FIRM W POLSCE

LP	SPÓŁKA	WIELKOŚĆ PRZYCHODÓW 2016 (DANE W TYS. ŻŁ.)
404	DIEHL CONTROLS POLSKA	675 221,00
405	BALEX METAL	670 959,00
406	STANCHEM	666 827,00
407	TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH TUW	666 716,00
408	TIM	666 229,00
409	DANWOOD	665 366,00
410	HUTA POKÓJ	664 382,00
411	DELOITTE ADVISORY	664 279,00
412	MIRBUD	660 000,00
413	MARVIPOL	657 605,00
414	MAX COMPUTERS	657 220,00
415	KOLEJE MAZOWIECKIE - KM	655 463,00
416	FAURECIA LEGNICA	654 874,00
417	TARCZYŃSKI	648 160,00
418	WAWEL	645 896,00
419	COROPLAST	644 953,00
420	PWC	644 731,00
421	GEFCO POLSKA	643 443,00
422	HURTOWNIA MOTORYZACYJNA GORDON	641 397,00
423	PROCAM POLSKA	641 006,00
424	TETRA PAK	638 596,00
425	OSADKOWSKI - CEBULSKI	633 351,00
426	TRAMWAJE WARSZAWSKIE	631 853,00
427	MIROSLAW WRÓBEL	629 594,00
428	REDAN	628 487,00
429	AEGON TUNŻ	628 282,00
430	MULTISERWIS	628 128,00
431	NSK BEARING POLSKA	626 378,00
432	EY POLSKA, WARSZAWA	625 878,00
433	SGL CARBON POLSKA	624 326,00
434	AGROSIMEX	620 921,00
435	GRUPA OKNOPLAST	620 000,00
436	GOTHAER	619 055,00
437	DOVISTA POLSKA	604 899,00
438	BROWN-FORMAN	604 257,00
439	VISTULA GROUP	598 602,00
440	NTT SYSTEM	595 391,00
441	MEDICARE	594 577,00
442	CARSERVIS	594 550,00
443	ZAKŁADY MIĘSNE SKIBA	593 157,00
444	TU ALLIANZ ŻYCIE POLSKA	591 502,00
445	ECHO INVESTMENT	590 000,00
446	STEICO	589 507,00
447	CD PROJEKT	583 903,00
448	KUEHNE + NAGEL	582 881,00
449	MPEC KRAKÓW	582 310,00
450	DANFOSS POLAND	581 519,00
451	QUMAK	580 000,00
452	HOCHTIEF POLSKA	579 188,00
453	HOCHLAND POLSKA	576 054,00
454	FABRYKA FARB I LAKIERÓW ŚNIEŻKA	575 591,00
455	TEKEDA PHARMA	574 673,00
456	ASSECO SOUTH EASTERN EUROPE	570 634,00
457	MANGATA HOLDING	568 251,00
458	KONIMPEX	567 709,00
459	CONSORFRUT POLSKA	567 355,00
460	STELMET	567 297,00
461	ZPUE	565 000,00
462	PRIME CAR MANAGEMENT	563 789,00
463	COMP SA GK	563 565,00
464	SECO/WARWICK	560 000,00
465	PRZEDS. BUDOWY KOPALNI PEBEKA	559 017,00
466	FROSTA	555 222,00
467	DELKO	550 000,00
468	ZM ZAKRZEWCY	549 910,00
469	WINCOR DIEBOLD NIXDORF	547 729,00
470	LC CORP	547 036,00

1000 NAJWIĘKSZYCH FIRM W POLSCE

LP	SPÓŁKA	WIELKOŚĆ PRZYCHODÓW 2016 (DANE W TYS. ZŁ)
471	OPONEO.PL	545 800,00
472	INTERFOOD POLSKA	543 044,00
473	SKF POLSKA	542 490,00
474	PCC EXOL	539 785,00
475	KPMG	539 430,00
476	PH ALFA ELEKTRO	538 623,00
477	TFP	537 488,00
478	ORZEŁ BIAŁY	537 342,00
479	SITS	533 437,00
480	PGD POLSKA	530 351,00
481	GPEC	528 634,00
482	GLOBE TRADE CENTRE	524 814,00
483	BANK BPS	523 930,00
484	SBS	517 138,00
485	ROBYG	517 081,00
486	DAJAR	515 990,00
487	DEPENBROCK POLSKA	513 608,00
488	HUTA ŁABĘDY	509 202,00
489	JAS-FBG	508 540,00
490	AUTODISTRIBUTION POLSKA	507 378,00
491	ATAL	506 840,00
492	SM SPOMLEK	504 723,00
493	PRONAR	504 671,00
494	OFE PZU "ZŁOTA JESIEŃ"	500 970,00
495	3W DYSTRYBUCJA BUDOWLANA	500 018,00
496	FOODCARE	495 872,00
497	AIR PRODUCTS	495 845,00
498	AGROCENTRUM	495 531,00
499	AVIVA TUO	494 823,00
500	METRO WARSZAWSKIE	494 413,00
501	MPK	493 616,00
502	PETROJET	492 906,00
503	SEMPERTRANS BELCHATÓW	492 491,00
504	JW CONSTRUCTION HOLDING	490 750,00
505	OTCF	489 153,00
506	ZAKŁADY LENTEX	488 029,00
507	COMPENSA TUNŻ	487 513,00
508	REHAU	481 097,00
509	INPOST	480 000,00
510	OKRĘGOWA SPÓŁDZIELNIA MLECZARSKA W SIERPCU	474 378,00
511	DAWTONA	471 354,00
512	PROCTER&GAMBLE OPERATIONS POLSKA	470 883,00
513	PROFIM	468 436,00
514	SGB-BANK	466 755,00
515	VISTAL GDYNIA	463 377,00
516	PAMAPOL	453 557,00
517	KRAKCHEMIA	447 045,00
518	METLIFE OFE	424 462,00
519	AXA TUIR	423 324,87
520	OMEGA PILZNO ITIS GODAWSKI & GODAWSKI	420 135,00
521	WIRTUALNA POLSKA HOLDING	415 144,00
522	LINK	406 476,00
523	OEX	399 754,00
524	GRUPA BALTONA	397 774,00
525	PANALPINA POLSKA	390 444,00
526	DHL GLOBAL FORWARDING	382 856,00
527	IZOSTAL	379 878,00
528	TXM	377 695,00
529	XPO TRANSPORT SOLUTIONS POLAND	376 158,00
530	SKAT TRANSPORT	373 317,00
531	PKO TU	365 675,84
532	CONCORDIA POLSKA TUW	364 328,60
533	RHENUS LOGISTICS	357 877,00
534	INSTAL KRAKÓW	357 853,00
535	ZUE	343 017,00
536	GEODIS POLSKA	339 152,00
537	EUROTEL	338 313,00

LP	SPÓŁKA	WIELKOŚĆ PRZYCHODÓW 2016 (DANE W TYS. ZŁ)
538	ALTUS TFI	335 078,00
539	DACHSER	333 471,00
540	FERRO	332 489,50
541	OMIDA GROUP	331 522,00
542	YUSEN LOGISTICS (POLSKA)	330 624,00
543	FRESH LOGISTICS POLSK	329 877,00
544	UNIQA TU NA ŻYCIE	329 336,40
545	HELLMANN WORLDWIDE LOGISTICS POLSKA	323 755,00
546	GRUPA DELTA TRANS	316 262,00
547	TOYA	310 158,00
548	GRUPA KAPITAŁOWA VGL GROUP	308 593,00
549	TU EUROPA	296 501,25
550	STALEXPORT AUTOSTRADY	292 853,00
551	KORPORACJA KGL	290 524,00
552	KREZUS	289 372,00
553	POLISA-ŻYCIE TU VIENNA INSURANCE GROUP	289 157,23
554	TU EULER HERMES	287 284,81
555	AXA OFE	285 451,00
556	GINO ROSSI	284 748,00
557	URSUS	284 404,00
558	GK LIBET	284 236,00
559	POLSKA GRUPA ODLEWNICZA	282 561,00
560	WISTIL	280 458,00
561	BIOTON	277 613,00
562	EMC INSTYTUT MEDYCZNY	277 484,00
563	LUBAWA GROUP	273 977,00
564	CENTRUM MEDYCZNE ENEL-MED	273 702,00
565	PCC INTERMODAL	269 834,00
566	PRZEDSIĘBIORSTWO PRZEWOZU TOWARÓW PKS GDAŃSK-OLIWA	269 104,00
567	AWBUD	268 165,00
568	TUNŻ CARDIF POLSKA	264 252,67
569	PTR	263 190,25
570	MFO	262 892,00
571	GK GROCLIN	260 752,00
572	DEKPOL	258 713,00
573	ELEKTROTIM	257 953,00
574	TUZ TUW	257 913,89
575	ALLIANZ POLSKA OFE	257 655,00
576	X-TRADE BROKERS DM	250 576,00
577	PRAMERICA ŻYCIE TUIR	248 965,28
578	OPEN FINANCE	248 663,00
579	DROP	247 038,00
580	CAT LC POLSKA	232 360,00
581	MONNARI	231 773,00
582	BZ WBK-AVIVA TUNŻ	230 732,39
583	BSC DRUKARNIA OPAKOWAŃ	230 604,00
584	GK WOJAS	229 379,00
585	GENERALI OFE	227 014,00
586	ZPC OTMUCHÓW	223 361,00
587	BZ WBK-AVIVA TU OGÓLNYCH	220 672,61
588	CHEMOSERVIS – DWORY	220 656,00
589	PKO BP BANKOWY OFE	219 621,00
590	REGESTA	213 190,00
591	ATENDE	211 101,00
592	NORDEA OFE	210 576,00
593	WASKO	209 289,00
594	DECORA	208 537,00
595	SOLID LOGISTICS	208 398,00
596	GLOBAL COSMED	207 118,00
598	DELOITTE	206 227,00
599	INPRO	204 631,00
600	CDRL	203 675,00
601	HARPER HYGIENICS	202 874,00
602	SM LOGISTIC	202 020,00
603	CEMET	201 668,00
604	MEXEM	199 832,00
605	DARTOM	199 048,00

Na co uważać kupując walutę w kantorze

Jarosław Sadowski

główny analityk Expander Advisors

Do początku wakacji zostało już tylko kilka dni. Osoby, które zamierzają spędzić urlop za granicą już niedługo odwiedzą kantory walutowe. Expander podpowiada 4 proste kroki, dzięki którym nie damy się oszukać przy wymianie walut i uzyskamy atrakcyjny kurs przewalutowania. Wymiana waluty w kantorze nie jest skomplikowana, a koszt przewalutowania zwykle nie jest zbyt wysoki. Niestety zdarzają się sytuacje, gdy ta prosta operacja może nas drogo kosztować. Najczęściej zdarza się to, gdy wymiany dokonujemy bez porównywania ofert.

Jakich kantorów unikać

A co zrobić, gdy w okolicy znajdziemy tylko jedno takie miejsce i chcemy się upewnić, że kurs jest sprawiedliwy? Wystarczy wtedy wykonać prosty test. Zaczniemy od tego, że kantory dla każdej waluty podają dwa kursy – kupna i sprzedaży. Gdy podzielimy kurs wyższy (sprzedaży) przez kurs niższy (sprzedaży) otrzymamy wartość 1 i cyfry po przecinku (np. 1,025 756). Kluczowe są te dwie pierwsze, które mówią ile procent wynosi ukryta w kursach prowizja. Dla przykładu wynik 1,0 245 877 oznacza, że marża kantoru wynosi 2 proc. To mniej więcej standardowa wartość w przypadku popularnych walut. Jeśli uzyskamy wynik np. 1,254 898 lepiej nie korzystać z takiej oferty, gdyż koszt przewalutowania to aż 25 proc. Warto też dodać, że zwykle najlepiej unikać kantorów np. na lotniskach czy miejscach popularnych wśród turystów. Tam prowizje ukryte w kursach często są wyższe.

Jak sprawdzić, czy opłaca się dokonać wymiany w kantorze

Kurs kupna euro = 4,15 zł
Kurs sprzedaży euro = 4,25 zł
 $4,25 / 4,15 = 1,0 240 963$

Ukryta w kursach prowizja wynosi 2 proc.

Jak znaleźć dobry punkt wymiany

Znalezienie miejsca, które oferuje atrakcyjne kursy nie jest trudne, wymaga jedynie trochę czasu. Najlepiej podejść lub zadzwonić do kilku z nich i zapytać, ile będziemy musieli zapłacić za określoną kwotę waluty np. 100 euro. Wymiany dokonujemy oczywiście tam, gdzie będzie najtaniej. Warto też dodać, że zwykle najatrakcyjniejsze kursy oferują kantory internetowe. Ich wadą jest jednak to, że najczęściej nie mają kasy, w której można wypłacić walutę w gotówce. Możemy jednak otworzyć konto walutowe. Na nie przelejemy środki z kantoru internetowego i wypłacimy w banku.

Kiedy kupić walutę

Kurs wymiany nie zależy tylko od prowizji kantoru, ale również od notowań na rynku walutowym. Czasami pojawia się więc pokusa, żeby zaczekać aż kurs będzie korzystniejszy. Problem polega jednak na tym, że zmiany kursów walut są bardzo nieprzewidywalne. Z tego względu przy małej kwocie lepiej się tym nie przejmować. W przypadku większych kwot najlepiej nie zwlekać do ostatniej chwili, bo może się zdarzyć, że kurs ulegnie niespodziewanemu wzrostowi. Lepiej zacząć transakcję z wyprzedzeniem i nie kupować od razu całej potrzebnej kwoty. Dla przykładu jeśli potrzebujemy 1000 euro, to najpierw kupmy 250 euro, za tydzień ponownie odwiedzimy kantor i tak przez cztery tygodnie. W ten sposób uśrednimy kurs, a więc zminimalizujemy ryzyko wymiany po nieatrakcyjnej cenie.

Kupuj tylko popularne waluty

Na koniec warto dodać, że nawet w dobrych kantorach nie warto kupować niezbyt popularnych walut. Gdy planujemy wypoczynek np. w Chorwacji, Turcji, Rumunii czy Azji, to nawet jeśli nasz kantor ofertuje walutę takiego kraju, to zwykle kursy są niezbyt opłacalne. Dużo lepszą opcją będzie wymiana w Polsce na dolary lub euro, które na miejscu wymienimy na lokalną walutę. W ten sposób koszty mogą wynieść nie więcej niż 3 proc. Nabywając „egzotyczną” walutę w kantorze, możemy zapłacić ukrytą w kursie prowizję wynoszącą kilkanaście, a czasami nawet kilkadziesiąt procent docelowej kwoty.

BIZNES RAPORT

GAZETA FINANSOWA

30 czerwca – 13 lipca 2017 r.

1000 NAJWIĘKSZYCH FIRM W POLSCE

LP	SPÓŁKA	WIELKOŚĆ PRZYCHODÓW 2016 (DANE W TYS. ZŁ)
606	ELEKTROCIĘPŁOWNIA BĘDZIN	190 469,00
607	LOKUM DEVELOPER	189 327,00
608	ECDDP	188 700,00
609	MERCATOR MEDICAL	187 108,00
610	PEPEES	185 675,00
611	P.A. NOVA	182 938,00
612	ES-SYSTEM	182 131,00
613	DENTONS	181 500,00
614	ULMA CONSTROCCION	180 487,00
615	TUW SKOK	179 557,81
616	ASM GROUP	176 846,00
617	POLNORD	176 745,00
618	TRANS POLONIA	176 613,00
619	POLSKI HOLDING NIERUCHOMOŚCI	175 400,00
620	AEGON OFE	173 852,00
621	ATM GRUPA	173 282,00
622	NO LIMIT	172 780,00
629	CERAMIKA NOWA GALA	170 982,00
630	WITTCHEN	170 280,00
631	CARGO-PARTNER SPEDYCJA	169 487,00
632	NORTH COAST	168 748,00
633	POZBUD T&R	167 564,00
634	KRYNICA VITAMIN	166 723,00
635	SPEDIMEX	165 386,00
636	EUROGATE LOGISTICS	163 708,00
637	MDI ENERGIA	162 608,00
638	AAT HOLDING	156 851,00
639	PLASTBOX	153 227,00
640	BYTOM	152 930,00
641	SEKO	152 227,00
642	INDATA	149 032,00
643	TARGOR-TRUCK	148 022,00
644	ZET TRANSPORT	147 231,00
645	FIEGE	144 385,00
646	PRZEDSIĘBIORSTWO MODERNIZACJI URZĄDZEŃ ENERGETYCZNYCH REMAK	144 266,00
647	RADPOL	142 385,00
648	KORPORACJA BUDOWLANA "DOM"	140 218,00
649	ODLEWNIE POLSKIE	138 160,00
650	TUW POLSKI ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH	137 751,81
651	SOLAR COMPANY	137 606,00
652	WDX	136 315,00
653	VANTAGE DEVELOPMENT	133 269,00
654	LENA LIGHTING	130 483,00
655	POLSKI BANK KOMÓREK MACIERZYSTYCH	128 780,00
656	CELON PHARMA	128 778,00
657	MEDICALGORITHMICS	127 921,00
658	HERKULES	127 741,00
659	KCI	126 497,00
660	ESOTIQ & HENDERSON	124 224,00
661	MAKARONY POLSKIE	124 181,00
662	PROJPRZEM	123 109,00
663	VOXEL	120 663,20
664	TU INTER POLSKA	115 575,61
665	RELPOL	114 430,00
665	BUMECH	114 314,00
666	KINO POLSKA TV	113 936,00
667	TALEX	113 037,00
668	CUBE.ITG	112 336,00
669	FAM	111 872,00
670	PROCHEM	109 682,00
671	FABRYKA OBRABIAREK RAFAMET	109 165,00
672	FABRYKI SPRZĘTU I NARZĘDZI GÓRNICZYCH GRUPA KAPITAŁOWA FASING	108 895,00
673	PROTEKTOR	107 553,00
674	GRUPA KAPITAŁOWA IMMOBILE	106 713,00
675	SILVAN LOGISTICS	106 038,00
676	SOŁTYSIŃSKI KAWECKI SZLĘZAK	105 900,00

LP	SPÓŁKA	WIELKOŚĆ PRZYCHODÓW 2016 (DANE W TYS. ZŁ)
677	SPED PARTNER	104 393,00
678	MLP GROUP	101 033,00
679	ZAKŁADY URZĄDZEŃ KOMPUTEROWYCH ELZAB	100 325,00
680	DROZAPOL-PROFIL	99 211,00
681	GK VOTUM	98 417,00
682	QUERCUS TOWARZYSTWO FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH	98 143,00
683	C. HARTWIG SZCZECIN SPEDYTORZY MIĘDZYNARODOWI	97 567,00
684	T.U.W. POCZTOWE	97 035,16
685	COLIAN LOGISTIC	96 683,00
686	K2 INTERNET	94 373,00
687	APLISENS	94 295,00
688	NOVITA	92 211,00
689	POLMED	92 054,00
690	ERG	91 964,00
691	CMS	91 900,00
692	APLITT	91 501,00
693	GEKOPLAST	90 574,00
694	BBI DEVELOPMENT	89 513,00
695	DOMAŃSKI ZAKRZEWSKI PALINKA	89 100,00
696	AILLERON	89 045,00
697	PRZEDSIĘBIORSTWO HYDRAULIKI SIŁOWEJ 'HYDROTOR'	88 813,00
698	EUROPEJSKIE CENTRUM ODSZKODOWAŃ	88 583,00
699	IPOPEMA SECURITIES	88 038,00
700	TIRSPED	87 896,00
701	APS ENERGIA	83 471,00
702	PZ CORMAY	82 277,00
703	SONEL	81 682,00
704	JHM DEVELOPMENT	80 146,00
705	RANK PROGRESS	79 643,00
706	XPO SUPPLY CHAIN POLAND	79 525,00
707	OPTTEAM	76 958,00
708	GK LIVECHAT SOFTWARE	76 254,00
709	PGS SOFTWARE	76 209,00
710	OFE POCZTYLION	74 686,00
711	ASSTRA POLSKA	74 625,00
712	WIKANA	73 256,00
713	BERLING	71 979,00
714	BOTRANS	71 950,00
715	KROTRANS LOGISTICS	71 419,00
716	KRYNICKI RECYKLING	71 263,00
717	FOTA	69 946,00
718	TRANS LOGISTYKA – OLGA JUCHNIEWICZ	69 002,00
719	BAKER&MCKENZIE	67 600,00
720	MEDIACAP	67 266,00
721	LARK.PL	66 262,00
722	I2 DEVELOPMENT	66 103,30
723	PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO-HANDLOWE KOMPAP	65 112,00
724	PHS HYDROTOR	61 765,00
725	ENTERPRISE LOGISTICS	60 579,00
726	TEGAS	60 375,00
727	CONCORDIA CAPITAL	59 981,22
728	PEKAO OFE	58 948,00
729	MEX POLSKA	58 891,00
730	M. W. TRADE	58 369,00
731	ZREMB-CHOJNICE	58 038,00
732	AXELL LOGISTICS	57 160,00
733	PMPG POLSKIE MEDIA	57 130,00
734	PRÓCHNIK	56 479,00
735	SERINUS ENERGY INC	55 456,00
736	ATREM	55 097,00
737	POLCOLORIT	54 888,00
738	„MAGTRANS”	53 559,00
739	SANWIL HOLDING	53 509,00
740	MO-BRUK	53 226,00

LP	SPÓŁKA	WIELKOŚĆ PRZYCHODÓW 2016 (DANE W TYS. ZŁ)
741	PATENTUS	51 902,00
742	ABM SOLID	51 545,00
743	DLA PIPER	51 000,00
744	PROCAD	50 839,00
745	ALLPORT CARGO SERVICES POLAND	50 822,00
746	SYNEKTIK	49 433,14
747	VIVE TRANSPORT	49 386,00
748	YOLO	49 318,00
749	LABO PRINT	48 970,00
750	SIGNAL IDUNA POLSKA TU	48 923,38
751	MASTER PHARM	48 908,00
752	TUW- CUPRUM	48 347,58
753	SELVITA	48 133,00
754	INTERFERIE	47 626,00
755	CZERWONA TOREBKA	47 001,00
756	GK "EFEKT"	45 605,00
757	KUKE	45 396,74
758	TU SKOK ŻYCIE	45 090,82
759	PRIVATE EQUITY MANAGERS	44 103,00
760	IMS	43 226,00
761	BEWESHIP POLSKA	42 911,00
762	UNIMA 2000	41 539,00
763	SARE	41 342,00
764	KMC-SERVICES	40 458,00
765	FEERUM	40 271,00
766	SIGNAL IDUNA ŻYCIE POLSKA TU	39 974,55
767	FAST FINANCE	39 934,00
768	GRUPA DTA	39 589,00
769	MEGARON	39 481,00
770	4FUN MEDIA	38 155,43
771	ED INVEST	37 425,00
772	SWISSMED	37 066,00
773	POLNA	36 888,00
774	BIOMED-LUBLIN WYTWÓRNIA SUROWIC I SZCZEPIONEK	36 339,00
775	PRIMA MODA	35 838,00
776	SIMPLE	35 820,00
777	PRAGMA INKASO	35 500,00
778	KOCHAŃSKI ZIĘBA I PARTNERZY	34 100,00
779	LANGOWSKI SHIPPING HALINA LANGOWSKA	33 697,00
780	MDDP MICHALIK DŁUSKA DZIEDZIC I PARTNERZY	33 400,00
781	LSI SOFTWARE	33 084,00
782	INTERTRANSPORTS CENTRE-POLSKA	33 031,00
783	CRIDO TAXAND	32 500,00
784	DONE DELIVERIES MISIEK I WSPÓLNICY	32 257,00
785	MIRACULUM	32 180,00
786	MUZA	31 939,00
787	TU ZDROWIE	30 535,42
788	TRITON DEVELOPMENT	29 198,00
789	T.STUDNICKI, K. PŁESZKA, Z. CŹWIĄKALSKI, J. GÓRSKI	28 400,00
790	SUNEX	27 672,00
791	POCZTOWE TUNŻ	27 150,33
792	11 BIT STUDIOS	27 016,00
793	BAMA LOGISTICS	26 870,00
794	MDDP AKADEMIA BIZNESU	26 800,00
795	ISP MODZELEWSKI I WSPÓLNICY	26 800,00
796	QUANTUM SOFTWARE	25 857,00
797	ORION INVESTMENT	25 662,00
798	VIGO SYSTEM	25 564,00
799	REDWOOD	25 010,00
800	BIRD&BIRD	24 900,00
801	ING CF	24 356,00*
802	CI GAMES	24 231,00
803	A. ŁEBEK I WSPÓLNICY	23 200,00
804	WILBO	23 062,00
805	ARTIFEX MUNDI	22 696,00
806	RÖDL & PARTNER	22 500,00
807	HYPERION	21 913,00

GAZETA FINANSOWA

30 czerwca – 13 lipca 2017 r.

BIZNES RAPORT

1000 NAJWIĘKSZYCH FIRM W POLSCE

LP	SPÓŁKA	WIELKOŚĆ PRZYCHODÓW 2016 (DANE W TYS. ZŁ)
808	VINDEXUS	21 452,00
809	MACIF ŻYCIE TUW	20 981,23
810	PRAGMA FAKTORING	20 896,00*
811	EKO EXPORT	20 375,00
812	CPD	20 022,00
813	GK MEDIATEL	19 880,00
814	ARCHICOM	19 132,00
815	BZ WBK FAKTORING	19 030,00*
816	INC	16 978,00
817	BIURO INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH	16 835,00
818	TUW REJENT-LIFE	16 810,97
819	COMPERIA	16 392,00
820	ARTERIA	15 999,00
821	D.A.S. TU OCHRONY PRAWNEJ	15 824,19
822	CAPITAL PARTNERS	15 255,56
823	GRANT THORNTON	14 500,00
824	DELPHIA PISARSKA-KLINKOSZ, KLINKOSZ I ZAGARÓW	14 230,00
825	GWV	14 220,00
826	PEKABEX	13 893,00
827	KERDOS GROUP	13 866,00
828	KUBAS KOS GAŁKOWSKI	13 800,00
829	PEKAO FAKTORING	13 777,00*
830	GAMMA D.DIDIUK I M.WASILEWSKI	13 560,00
831	CERTES	13 245,00
832	SADKOWSKI I WSPÓLNICY	13 100,00
833	MKW SUCHECKI	12 983,00
834	COFACE POLAND	12 808,00*
835	POWER MEDIA	12 722,00
836	PLAYWAY	12 578,00
837	BGŻ BNP PARIBAS FAKTORING	12 247,00*
838	VIVID GAMES	12 136,29
839	TPA	12 100,00
840	CREDIT AGRICOLE TU	11 924,95
841	ECDDP	11 900,00
842	TU INTER-ŻYCIE POLSKA	11 838,32
843	IALBATROS GROUP	11 614,00
844	MFAKTORING	11 607,00*
845	OŻÓG TOMCZYKOWSKI	11 290,00
846	BDO	10 400,00
847	PST S.C. KAMIL PŁACZKOWSKI, IGOR SAMSONOWICZ	10 224,00
848	CRIDO LEGAL J ZIÓŁEK I WSPÓLNICY	10 100,00
849	PBS FINANSE	9 854,00
850	PKO FAKTORING	9 757,00*
851	PROF. MAREK WIERZBOWSKI I PARTNERZY	9 700,00
852	BDO	9 600,00
853	PACZUSKI TAUDUL	9 000,00
854	RUSSELL BEDFORD POLAND	8 600,00
855	RSM	8 500,00
856	KNDP KOLIBSKI, NIKOŃCZYK, DEC I PARTNERZY	8 020,00
857	BABICZYK, SKROCKI I WSPÓLNICY	7 600,00
858	INTEGRA CONSULTING POLAND	7 472,00
859	LARQ	7 363,00
860	FL TAX	7 260,00
861	KR GROUP	7 050,00
862	ZASTAL	7 039,00
863	GRUPA ODITK	7 000,00
864	PROGRESS PROJECT	6 860,00
865	BWHS BARTKOWIAK WOJCIECHOWSKI HAŁUPCZAK SPRINGER	6 800,00
866	MISIEWICZ MOSEK I PARTNERZY	6 700,00
867	BANKOWY OŚRODEK DORADZTWA I EDUKACJI	6 452,00
868	AXELO OSTROWSKI DOMAGALSKI I WSPÓLNICY	6 400,00
869	BDO LEGAL ŁATAŁA I WSPÓLNICY	6 300,00

LP	SPÓŁKA	WIELKOŚĆ PRZYCHODÓW 2016 (DANE W TYS. ZŁ)
870	IPSO IURE LIBERSKI KITA AMBROZIAK MAJEWSKA	6 000,00
871	INVISTA	5 960,00
872	FUTURE CENTRE TRAINING CORPORATION KICIŃSKI I WSPÓLNICY	5 700,00
873	SKYLINE INVESTMENT	5 636,00
874	GK MAGNA POLONIA	5 604,00
875	PIETRZAK SIEKIERZYŃSKI BOGEN	5 000,00
876	KONDRAT I PARTNERZY	5 000,00
877	AMPLI	4 997,00
878	JP WEBER DUDARSKI	4 800,00
879	ADIUVO INVESTMENTS	4 779,00
880	GORAŻDA, ŚWISTUŃ, WĄTROBA I PARTNERZY ADWOKACI I RADCOWIE PRAWNI	4 600,00
881	PAT H	4 360,00
882	OCTAVA	4 358,00
883	ELKOP	4 341,00
884	INTERBUD-LUBLIN	4 305,00
885	ATLANTIS	4 226,00
886	KBZ ŻURADZKA I WSPÓLNICY	4 200,00
887	CAPITAL LEGIS	4 200,00
888	CALATRAVA CAPITAL	4 069,00
889	MLEASING	4 031,56**
890	PROFES	4 016,00
891	PKO LEASING	4 011,74**
892	BZWBK LEASING	4 003,12**
893	WÓDKIEWICZ SOSNOWSKI	4 000,00
894	IZABELLA ŻYGLICKA I WSPÓLNICY	3 900,00
895	GFKK GRZYBZYK KAMIŃSKI GAWLIK	3 900,00
896	FPL	3 772,00
897	RAIFFEISEN-LEASING POLSKA	3 706,73**
898	SKŁODOWSCY	3 540,00
899	RUBICON PARTNERS	3 337,00
900	ZIMMERMAN I WSPÓLNICY	3 300,00
901	ADVICERO TAX	3 300,00
902	MAŁGORZATA RENTFLEJSZ I WSPÓLNICY	3 270,00
903	LAUREN PESO POLSKA	3 128,00
904	HSBC	3 106,00*
905	MILLENNIUM LEASING	3 064,53**
906	ING LEASE (POLSKA)	3 005,16**
907	ALTA	2 925,00
908	CFI HOLDING	2 878,00
909	INDEPENDENT TAX ADVISERS	2 790,00
910	VOLKSWAGEN LEASING GMBH	2 665,91**
911	GUMUŁKA	2 650,00
912	TLA	2 510,00
913	DGA	2 490,00
914	PKF CONSULT	2 490,00
915	PEKAO LEASING	2 404,60**
916	GWB GRZESIEK WIELGOSZ BABECKI PIEKARSKI	2 400,00
917	TAXPOIN	2 400,00
918	NETMEDIA	2 337,00
919	FINANCIAL ASSETS MANAGEMENT GROUP	2 319,00
920	PARULSKI I WSPÓLNICY	2 300,00
921	DORADCA	2 240,00
922	BNP PARIBAS LEASING SOLUTIONS	2 237,09**
923	BIBBY FINANCIAL SERVICES	2 215,00*
924	SIWEK GACZYŃSKI&PARTNERS	2 200,00
925	GLC TAX	2 200,00
926	KDCP	2 200,00
927	FON	2 186,00
928	ACT ADVANCED CORPORATE TRAINING SP. Z O.O.	2 178,00
929	PC GUARD	2 121,00
930	BIEL, JUDEK I WSPÓLNICY	2 100,00
931	SENDERO	2 100,00
932	IFIS FINANCE	2 099,00*
933	IBSM	2 060,00
934	CEDEGO	2 000,00

LP	SPÓŁKA	WIELKOŚĆ PRZYCHODÓW 2016 (DANE W TYS. ZŁ)
935	DMS TAX	1 970,00
936	CUSTOMER CENTRIC SELLING (GRUPA)	1 832,00
937	BUSINESS CENTER 1	1 800,00
938	MINDLAB	1 780,00
939	MOORE STEPHENS CENTRAL AUDIT	1 780,00
940	MIKUCCY	1 750,00
941	UBI FACTOR	1 710,00*
942	PASJA GRUPA DOBRYCH TRENERÓW J. LEWANDOWSKI, P. LEWANDOWSKA	1 700,00
943	KOMARNICKA KORPALSKI	1 700,00
944	ATA TAX	1 690,00
945	GROW SZKOLENIA COACHING DORADZTWO HR	1 660,00
946	4 BUSINESS & PEOPLE	1 600,00
947	MARTINI I WSPÓLNICY	1 560,00
948	JGA	1 540,00
949	CSWP	1 530,00
950	RUSSELL BEDFORD POLAND AKADEMIA	1 520,00
951	EULEO M. BURCZYŃSKA-RADYM, D. OLSZEWSKI RADCOWIE PRAWNI	1 500,00
952	HLB M2	1 500,00
953	INVESTMENT FRIENDS CAPITAL	1 476,00
954	INDYGOTECH MINERALS	1 473,00
955	SG EQUIPMENT LEASING POLSKA	1 459,76**
956	ECOVIS	1 430,00
957	BRITISH CENTRE	1 408,00
958	STOPCZYK & WSPÓLNICY	1 400,00
959	BMW FINANCIAL SERVICES POLSKA	1 336,42**
960	AXON TAX	1 300,00
961	TL HUB	1 300,00
962	SKOTAN	1 289,00
963	SIEMENS FINANCE	1 257,74*
964	EUROFACTOR POLSKA	1 206,00*
965	LLIDERO	1 200,00
966	INVENTI CONSULTING	1 200,00
967	GRATUS	1 200,00
968	MAREK KOZŁOWSKI	1 100,00
969	DE LAGE LANDEN LEASING POLSKA	1 087,12**
970	KUKE FINANCE	1 064,00*
971	CLEAN & CARBON ENERGY	1 053,00
972	PRIMO LEGE OSSOWSKI TOSIK KUNIEWSKI	1 000,00
973	MARIUSZ GOTOWICZ	1 000,00
974	KRS KANCELARIA	900,00
975	ERES	890,00
976	SCANIA FINANCE POLSKA	850,95**
977	UHY ECA	850,00
978	GRUPA MASTERLEASE **	837,35**
979	IMPERA CAPITAL	834,00
980	ACAN	830,00
981	TAXTONE	800,00
982	BPS FAKTOR	774,00*
983	ARVATO BERTELSMANN	768,00*
984	IMPULS-LEASING POLSKA	685,00**
985	TUIR PARTNER	670,88
986	HENRYK DZWONKOWSKI	620,00
987	JPM JANSON PULDA MELLER	600,00
988	GK GRAVITON CAPITAL	568,00
989	MAN FINANCIAL SERVICES POLAND	502,93**
990	FIDES MOSSAKOWSKI I PARTNERZY	500,00
991	TUW MEDICUM	464,68
992	DEUTSCHE LEASING POLSKA	444,68**
993	BRASTER	427,00
994	FORYSTEK & PARTNERZY	400,00
995	ABADON REAL ESTATE	389,00
996	IDEON	357,00
997	FGA LEASING POLSKA	293,48**
998	PLATYNOWE INWESTYCJE	279,00
999	CATERPILLAR FINANCIAL SERVICES POLAND	243,09**
1000	PETROLINVEST	231,00

* obroty firm faktoringowych 2016

** wartość środków oddanych w leasing w firmach leasingowych 2016